

MAGYAR MOLNÁROK LAPJA

BELFÖLDI ELŐFIZETÉSI ÁRAK: EGY ÉVRE 16.— P. FÉLÉVRE 8.— P. NEGYEDÉVRE 4.— P. KÜLFÖLDI ELŐFIZETÉSI ÁRAK: EGY ÉVRE 20.— PENGŐ, FÉLÉVRE 10.— PENGŐ

SZERKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL BUDAPEST, V., SZENT ISTVÁN-KÖRÜT 5. SZ. I. EMELET 3. TELEFONSZÁM: 118-489 Magyar királyi postatakarékpénztári csekszámla száma 11.450

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON

Aki a lapot az előfizetés lejártá előtt 8 nappal írásban nem mondja fel, annak megrendelése ugyanolyan időre meghosszabbítottan tekintetik, mint az előző megrendelése szolgált

Kishirdetések ára: a kishirdetési rovatban előfizetők részére egy szövegszerű közlése 10 fillér, vastag betűvel 20 fillér. A legkisebb hirdetés (10 szóig) egy pengő. **A hirdetési díjak előre fizetendők.**

FELELŐS SZERKESZTŐ: TÓTH ISTVÁN

Nagyhirdetések ára: egy hatodhados (35 mm széles) milliméteres egyszerű beiktatása 20 fillér. Szövegszerű közlése (75 milliméter széles) 60 fillér. **A hirdetések tartalmáért nem vállalunk felelősséget.**

Előfizetési felhívást

küldünk a magyar malomipar kereskedelmi és műszaki vezetőihez, szakmunkásaihoz. Saját érdekében eslelnek, ha lapunkra mielőbb előfizet, mert a szaklap fenntartása elsősorú malomipari érdek, amelynek hasznát minden előfizető egyformán elvezi. Nem nélkülözheti a malomipar egyetlen művelője sem a szaklapot, amely nemcsak hírszolgálati szerve az iparnak, hanem tanácsadója olvasóinak és hűséges barátja minden molnárnak.

BETÖLTENDŐ ÁLLÁSOK

Főgépész keres gyárvalalat 250 HP barnaszénüzemű, szivógázmotorhoz. Fizetési igény megjelölésével, eddigi működésről bizonyítvány másolatokkal felszerelt ajánlatot. Megbízható szakember 429* jelige alatt a kiadóhivatalba küldendő. Mótorgyárnál működő motor-szerelők előnyben. 129

Főmolnár iparigazolvánnyal május 1-ével kezdő azonnali. Szíves meghívást kér fizetés megjelöléssel. Mészáros Lajos, Nagyberki. 431

Keresek félrezer vagy részkeresetre főmolnár, aki a visszaöntéses malom kezelésében teljes szak tudással bír. Ajánlatokat fizetési igényekkel kérek. Az állást április 10-én kell bejelenteni. Csermalom, Ipolytölgyes. 452

ÁLLÁST KERESŐK

Fiatal molnársegéd állást keres azonnali. Szíves meghívást kér fizetés megjelöléssel. Mészáros Lajos, Nagyberki. 431

Hosszú gyakorlattal rendelkező molnár alkalmazni, jobb segédi állást keres; Nagypál Gábor, Jászalsószentgyörgy. 435

Géplakatos stabil kondenzátoros gépész állást keres; Balogh Gépez, Lőrinczi, Nógrád megye. 458

Főmolnári állást keres 4-vagónos viz-szaöntéses, automatikus búza-, rozsörlesben elsőrendű szakember; Sárközi Sándor, Budapest, Gömb-utca 2. 463

Kezelői állást keres jömege jelenéssel, örletőkkel bányai tudással szakmalom részre vagy fizetésre. Előford esetleg jobb segédi állást. Szíves meghívást kér; Szalai Zoltán, Attala, Somogy m. 455

41 éves nős főmolnár állást keres bármilyen körülményre, jelenleg 4-vagónos v. és kereskedelmi malom 7 éves főmolnárja. Alkalmazásra szíves meghívást kér; Rigó főmolnár, Eszes-malom, Kiskundorozsma. 454

Népszerű főmolnár, tanfolyamot teljesen végzett, hosszú főmolnári gyakorlattal állást keres; Baross György, Keekemet, Zöldfa-utca 51. 449

31 éves nőlen molnársegéd állást keres azonnali belépésre. Szíves meghívást kér; Kiss Sándor, Gyula, Zsinór-utca 8. 457

Tanfolyamot végzett mestertanfolyamot, mérlegképes könyvelő, autómikus, visszaöntéses örlesben, szerelésben jártas, hosszabb főmolnári gyakorlattal malomvezetői, könyvelői, főmolnári állást keres. Főmolnár, Dees, Öreg uca 120. 472

Perfekt motorszerező Diesel szivógázmotorhoz ajánlkozok malomba. Megkereséseket Libich Nándor, Budapest, Tisza Kálmán tér 22. II. em. 45. 125/11

LEVELEZÉS

Megismerkedne minél előbb malomtulajdonos félárva néhány ezer P-vel 35-45 éves, intelligens, józan, keresetény malomtulajdonossal. Lehetőleg övezgy, kincsvetke van. Leveleket „Nyugodt otthon 332” jeligére a kiadóhivatalba. 332

VEGYESEK

Szalagfűrészgép kombinálva maró-, fűrész-, körfűrész-eladó; Horetzky Károly, Újpest (Mussolini-utca 31.) Telefon: 294-525 471

Megvételle keresek 20-25 HP Diesel-rendszerű nerszolajmotort, jókarbanlevő. Részletes leírás írmegjelöléssel és garanciával kérek; Szakács József, Felsőmocsolád, Somogy-megye. 465

Elcserélném 11. sz. Ganz hengerekkel 3,8 vagy 11/4 sz. Ganz hengerekkel ráfizetéssel esetleg fenti számú hengerekkel, készpénzzel is veszek; Szakács József Felsőmocsolád, Somogy megye. 466

Vennék 4-6-rétű szikszitát, ajánlatot kér; Kovács-malom, Kerekegyháza. 462

Komondor hathetes, fajtisza legmegbízhatóbb házőrző eladó; Kühnel, Káráz, Berénya-megye. 432

Pápan négyjártatú vizimalom eladó vagy bérbeadó; Vitéz Kunt, Pápa. 459

Eladó 50 HP eredeti szivógázmotoros fatüzelésű generátorral. Üzembemegtekinthető; Hengermalom, Nagypál, Szatmár m. 390

Eladó Balaton parton 4-jártatú víz- és motor-malom konkurenciamentes; Kiss József malomtulajdonos, Abraham, Zala megye. 430

László „Mediango - Liliput” daráló, malomhulladékörlesnél kitűnően bevált. Üzem közben cserélhető rostákkal; László és Fia, Budapest (V. Alkotmány uca 25.) 2905/4

Légengörgő 5 tonnás oldalsó két ló után való teherkocsit pótkerékkel, csakis jókarban, keresek megvételre; Sárváry Béla gőzmalma, Csorna. 476

Bérbeadó vagy eladó tulajdonos, visszsaöntéses malom, négy búza-, két rozs-járatú, darálóval. Átvételhez 30.000 pengő szükséges. Ajánlatot „Vámyidék 125/13” jeligére a kiadóhivatalba. 125/13

Eladó 2 dupla, 3 szimpla golyóscsapágyas radiálszita; Kovács-malom, Kerekegyháza. 461

A tenyészállatvásárra

feljövő i. l. malomtulajdonos urakat kérjük, hogy látogatásukkal tiszteljenek meg. **Kaphatók:** 22/50 Ganz duplasima vasszekrényes, 29/600, 29/800, 3/8, 21/a, 21-es hengerek, 25/80, 21/a, 30/80-as tartalek hengerek, Reform dupla daratszitógép, 2x350 és 2x300 mm, 4-részes Gazdasági, szabadonlevő szikszita, „Rábe” tányéros, modern detasörök, „Jrus” daráló 400 mm átm. új kövekkel, Automatikus búzaedvestítőgép, 24 HP Wohanka nerszolajmotor stb.; Rácz Armin és Társai, Budapest, VI., O-utca 7. sz. Telefon: 118-698, 2009/10

Eladó egy Harpart 50 lóerős 2-hengeres fekvő szivógázmotor csekély hibával, üzembem március 15-ig megtekinthető. Úgyanott egy Magyar gazdasági Superior vetőmagtisztító gép csavázó készülékkel együtt nagyon jó állapotban eladó. Érdeklődni lehet választégy ellenében. Tegledi János malomtulajdonos, Bogyszló, Tolna m. 426

Eladó 50 HP szivógázmotor, fekvő, háromcsapágyas stb., 930 Máv. cséplő, hátulszelelés, 17% hozzávaló gyári Máv szivógázmotor, Hoffer elevátorral. Választégyért válaszol; Oláh Imre, Nagybódos, u. p. Gaesály. 460

Malommágneseket minden méretben szállít Kemény Manó, Budapest (V. Akadémia uca 21.) 2006/10

25/60-as vasszekrényes, 3,8 os és 21-es keletreított hengerek kapható; Kánn és Heller Rt., Budapest (V., Vilmos császár-út 62.) 2004/6

Veszek famegmunkálógépeket és asztaloszerelőket; Horetzky Károly, Újpest (Mussolini-utca 31.) Telefon: 294-525. 470

60-80 HP szivógázmotort vennék. Eladó 21-es kettéválasztott hengerek; Hidegkúti-malom, Nagytele. 444

Keresek bérbe 8-10 jármalmot, lehetőleg Tiszavidéki malom. Garanciával, vízvezeték kizárásával. Ajánlatokat „Fellendítés 443” jeligére a kiadóhivatalba. 443

80 HP Martos és Herz eredeti szivógázmotor, 1934-ben lett felszerelve, tengelytörés miatt generátor nélkül minden elfogadható áron eladó. Csak a helyszínen tárgyalok; vitéz Sima Károly, Erd. 441

Két esetleg három prima körzetre átadható jöhről lisztjeinek és örleményeinek egyed-ársítását idegen kereskedelmi örles alapján elsőrangú Tiszavidéki malom. Egyenként és közösenként három négyezer pengő készpénzzel megkívánlatok; Komoly ajánlatok; Farkas Győző, Budapest, V. Csáky-utca 64. III. 26. címre. 440

Háromvagónos gazdaságos, modern, csaknem új, jömeneteli, nagyjövővíz v. és kereskedelmi malom nyolcvanötözer pengőért eladó. Harmincezer pengő készpénzzel átvehető, kedvező fizetési feltételekkel. Fele is megvehető, mely esetben másik fele bérelhető. Csak komoly ajánlatot kérünk; Zempliner Henrik, Budapest, V., Thurzó-köz 4. II. 3. címre 457

Polip szíjgázszítást mindenki ismeri. Tökéletes garantiált ragasztást biztosít, sok hosszúságtól kíméli meg. Minden üzembem nélkülözhetetlen. Kérjen prospektust az egyed-ársítástól; László és Fia cég-től, Budapest (V., Alkotmány-utca 25.) 2005/1

Eladó

8-részes kétszekrényes Wörner szikszita, támaszinas, 100x160 cm 56 db kerettel 600 P; 1 db kétrészes Wörner szikszita, támaszinas, 75x100 cm, 20 db kerettel 250 P; 1 db 100x15 cm új koszórúró, kg-ja 25 fillér; 1 db köleskása Laferte kőjártat 100x15 cm forgókövel, a hozzávaló parafaaljjal, kéreggel és burkolattal 250 P; 1 db Posdorai dupla daragét 40x40-es 200 P; 1 db Hagenmacher daragét 100 P; 1 db 223x28 cm-es komplett radiálszita 100 P; 1 db 178x28 cm-es radiálszita, hiányos 50 P; 1 db drót triór 2 m hosszú 50 P; 2 db 10-szortisztító kefe 2 m hosszú darabonként 25 P; 820 db 9 cm-es barna serleg, db-ként 20 fillér; 7 csomag serlegesavar 100 db, csomagonként 2,50 P; 2 komplett egyszekrényes Wörner szitához Bogyórendszerhez való új golyóscsapágyes meghajtószereket db-ként 120 P; 1 db kétszekrényes Wörner szitához való új fűcsapágy, szabadonlevő szikszita, 100 P; 1 db 70 P; Sikszita-pálca szoritók és pófák kg-ként 40 fillér; 215 kg használt kenderheveder kg-ként 70 fillér; 1 pár komplett komet löszerszám 100 P. Komoly ajánlatokat kér; Farkas Győző Viktor, Budapest, Csáky-utca 64. III. 26. 446

Malmok javítását, átszerelését, daragépek, sziksziták, koptatógépek készítését igen jutányosan vállalom; Fancsik Dező, Budapest (Jókai uca 16.) 2004/5

Leszerelés alatt levő nagy gőzmalomból különféle hengerek, hámogépek, sziksziták, Reformok, serlegfelvonók, közlőművek stb. nagyon kedvező árak mellett azonnali szállításra eladhatók; Kendoff Antal gépészmérnök, Budapest, XIII., Lehel-utca 72. Telefon: 298-036.

Ganz hengereziszló rovat-koló gép 1000 mm-es oleón kapható; Jahn és Klein, Budapest (Váci út 48.) 2008/3

Fordson traktoralkatrészek, eredeti hengerek, elgázolók, sárhányó beszerelhető; Róna, Alföldi Gépvállalat, Szeged. 201

Síkshíták szabadonlevők, teljesen újak, 8-9 részben. Daragépek, darálókövek nagyon oleón eladók. Szerelést önállóan vállal; Szabó Imre főmolnár, Budapest, Vilmos császár út 76. III. 475

Tipp tányérfelbontók, kétféle nagyságban, egyszerű és kettős kivitelben raktárról azonnal szállíthatók; Kemény Manó, Budapest (V. Akadémia uca 21.) 2006/7

Tiszavidéki jöfékvész, tisztaüzemű berendezett, oleón hajtóerőjű vesztépiszú malom évi öt vagón búzát és a biztosítási díj viseléséért hosszabb időre bérbeadó. Feltétel: legalább ötezer pengő készpénzavadék. Reális ajánlatokat kérek; Zempliner Henrik, Budapest, V., Thurzó köz 4. II. 3. címre. 438

Golyóscsapágyakat golyóscsapágyházakat eszlelőgépekhez, traktorokhoz, malomgépekhez minden méretben, gyári garanciával készítek. Új golyóscsapágyakat legolcsóbban szállítok; Solymossy és Társai, Budapest (VIII., Tavaszmező-utca 6.) 469

H. Lanz R. Wolf felstabil, bármilyen stabil gőzgépet, ha velom, speciálissal indikálattal, javíttatja, 10-30% megtakarítás. Oleón szállított üzemeltető, lengécsabandónlevő szikszita-meghajtóművet; Szabó Lajos mérnök gépüzeme, Budapest (V., Váci-út 48.) 445

Golyóscsapágyak

csapágyházak, használtak, újak, transzmissziók, alkalmi áron; Nánási Sándor, Budapest, V., Váci út 44 (Ferdinánd-hídnál) 2036

Eladó malomberendezés, 110 voltos dinamó generátor. Választégy ellenében válaszolok; Csordás Antal, Gyöngyöspata. 456

Elektromotorok dinamók, generátorok minden nagyságban és áramnemre jutányosan kaphatók, cserélhető, javíthatók garancia mellett; Kékő István, Budapest (VI., Nagymező-utca 66.) 2011

Eladó 60-80 HP motorhoz fatüzelésű generátor üzemképes állapotban, bármikor megtekinthető; Első Szalkszentmártoni Hengermalom, Szalkszentmárton. 453

Lister-motor, 5 HP stabil, új hengerfuralattal, kitűnő állapotban kapható; Örményi Károly műszaki kereskedő, Budapest (V., Bátorhy-utca 7.) 2010/2

Eladó egy 12 HP Kállai, üzemképes beüzemelt és egy 4-1-es számú hámozógép, új smirglipennyel. Nyomós porszárítót cserélhető; Malom, Alsónémedi. 451

Uj malomgépeket szállítok, szerelést elvállalom; Sebestyén Sándor malomszerelő, Paks (Tavas-utca, 17/a.) 125/k

Máv gyártmányú 12 légtornyomású kompond kondenzátoros, 60 lóerős félstabil gőzgep eladó. Érdeklődni a kiadóhivatalnál. 450

Wörner nyomdapszárók 88, 120, szivópor-szárók 110, 190 tömlősek, lég-elzárók, ventilátorok készletrel, jól beszerelhetők; Jahn és Klein, Budapest (Váci út 48.) 2008/2

Eladó teljesen új, huszonkettő köbméter ürtartalmú, kétrekeszes lisztkerítő kamara keverőgéppel, kettő darab tíz méter magas, harminc centiméter belvilágú felvonó alsó-felső fejjel, kánnalakkal, továbbá Worthington közszivattyú két collos nyílású szivósóvel; Képiró-malom, Sarkad. 448

Csigatíró gyári, elsőrendű kivitelben kapható; Zöldhegyi M. István, Budapest (Bátorhy u. 3.) 2033/1

Motorokat fa-, csutka-, barnaszénüzeműre 10-150 HP teljesítményig szállítunk. Gyári főjavításokat, hengerfúrásokat, esziszolásokat, dugattyúkat, gyűrűket, hengervejteket, főtegelveket előnyös áron készítek. Átalakításokat minden üzembem vállalom. Csereüzleteket kötünk; Kurucz Testvérek gépipari vállalat, Budapest (VI., Angyalföldi út 6.) 2038

100 q hordképeségű, Schemszülékkel, tolosúllyal ellátott, legerősebb minőségű halméreg, teljesen új hiddal eladó. Úgyanott kb. 300 vagány fm 5 kg-os sin 5 db esillével igen jutányosan áron kapható. Cim: Fajcsik Mátyás mérlegkészítő, Keekemet, Gáspár András-utca. 447

Elektromotorok dinamók nagy választékban, tekeréselés, szerelés, cseréletek; Rymorz, Budapest (Váci út 50.) 2035

Eladó alig használt Kálmán és László-féle 26 kalapácsos Medikágo darálógép, 20 lóerős Ganz féle villenymotor és egy 800 cm³ oldalkocsis Puch motorkerékár; Nyeres Mihály, Átány, Heves megye. 467

HIRDESSEN a szaklapban

amelynek útján megfelelő megélhetést, állást, munkahelyet, alkalmazottat találhat, beszerezheti szükségleteit, kicserélheti, értékesítheti árúját, megismeretheti cégét, kiterjesztheti vevőkörét. Lapunk minden számát esütörtökön 14 órakor zárjuk és ezért kérjük a hirdetések idejében postára tenni, hogy az lapzártáig beérkezzen.

A hirdetési szöveget célszerű a postautalvány, vagy a 11450. számú postatakarékpénztári befizetési lap szelvény hátlapjára írni.

Hirdetési díjakat postabélyegekbem is elfogadjunk.

Finanszírozó társ keresetlik tízezer pengő készpénzzel a liszta jövedelem harminc százalékát, vagy havi háromszáz fix részesedést, húszezer pengő készpénzzel a jövedelem ötven százalékát, vagy havi ötszáz fix részesedést garanciával és a tőket hármincezer pengő bankteher után bekezelezzük. Malomk gyönyörűen berendezett, igen komoly, nagyértékű üzembem a Tiszavidéken, márkalisztekkel. Csak tőkeörös egyeknek ajánlatot kérjük; Farkas Győző, Budapest, V. Csáky-utca 64. III. 26. címre. 439

Eladó 20 HP fatüzelésű Ganz szivógázmotor, teljes felszereléssel, üzemképes állapotban. Ar 2000 pengő. Cim: Engel gyapjúfonóda, Pécs. 125/x

Traktor- és stabil-hengerek, főtegelveket legpre-ciebb közszűrőse modern amerikai rendszer szerint. Dugattyúk, dugattyúgyűrűk, csapszegek, szelepek stb. legolcsóbban gyári garanciával; Solymossy és Társai, Budapest (VIII., Tavaszmező-utca 6.) 468

Eladó 1 db jóállapotban levő, 22/80-as vasszekrényes, szimpla Ganz-hengerek. Még üzembem megtekinthető. 21 hengereket veszek, vagy csereüzletet is költök; Szily Ferenc, Somogy-nagybajom. 436

20-30 HP traktort keresek megvételre cséplő nélkül, jó állapotban. Ajánlatokat kér; Tiszberger János, Geregyes, u. p. Vasárosdomb, Baranya megye. 434

Jeligés hirdetések címére intézett levelekhez nem ajánlatos bizonyítványokat vagy bármilyen más eredeti okmányokat esatolni. A jeligés leveleket annak adja ki a kiadóhivatal, aki a hirdetési díj nyugtáját felmutatja. A nyugta tulajdonosának személyazonosságát a kiadóhivatal nem kutatja. Éppen ezért annak sincs értelme, hogy jeligére ajánlott levelet küldjünk. Jeligés levelekhez esatolt semmiféle okmányért, értékért vagy fényképet nem vállal felelősséget a kiadóhivatal.

Nyilvános számadásra kötelezett vállalatok

közgyűlési meghívóit, zárszámadásait és hivatalos közleményeit lapunkban való közzétételre kérjük.

Kiárusítás:

Ewart-lánccok, gall-lánccok kü-
lönféle méreteken és nagy
mennyiségben olcsón kaphatók,
amíg a készlet tart: Kemény
Manó, Budapest (V., Akadé-
mia ucca 21.) 2006/6

Csigatriórt ha jól akar,
„Spirál”-védje-
gyűt vegyen. Beszerzhető: Úr-
ményi Károly cégnél, Buda-
pest (V., Báthory-u. 7.) 2010

40 m² Róck gyártmányú
cornwall kazán, bul-
lamos lángcsóval, 11 atmoszfé-
rás, kifogás nélküli karban el-
adó, esetleg túlhevítővel Koch
Sándor mérnöki és műszaki
vállalata, Jókai-u. 31. 473

Malomszerelést átlaki-
tásokkal új gépeket jutányo-
san készítek jóállással. Bezák
Pál malomszerelő, Győr. 345

Universal 3-vasú traktor-
eke ötvású be-
tétellel majdnem új, alkalmi
áron eladó. Úrményi Károly
műszaki kereskedő, Budapest
(Báthory-utca 7.) 2010/1

Függőleges kövő darálókat
használt áll-
potban kaphatók: Kann és Hel-
ler Rt., Budapest (V., Vilmos
császár-út 62.) 2004/1

Villanymotorok dinamók
eladása,
vétele, csere, gombolyítás és
szakszerű javítása: Szabados,
Budapest (V., Váci-út 18.) 130

Dörzskapcsolók eredeti
Benn és
más gyártmányok eladók: Ke-
mény Manó, Budapest (V.,
Akadémia ucca 21.) 2006/9

Dupla Reform eladó: Ke-
mény Manó, Buda-
pest (V., Akadémia-utca 21.)

Eredeti Országnál védjeggyel
szítással, drót-
szövetek, kopatásosozóval leg-
olcsóbban: Roseth Györgynél,
Budapest (V., Katona József-
utca 27.) 2006/1

120, 150, 240, 300 HP fekvő
nyersolajmotorok szívó-
gázra átalakíthatók, eladók:
Hymorz, Budapest (Váci út
48.) 2033/1

Hengerek fogaskere-
kek, tar-
talékhangerek, Ewart-lánccok,
fil-
tervezőszek, kövaszerek, köz-
lőmalkatrések és az összes
malomrendezési cikkek ju-
tányos áron beszerzhetőek:
Geiger Benő, Budapest, XIII.,
Gömb u. 36. Tel.: 291-438. 2037

Ne öntse ki fáradt olaját,
mert sok pénz
takaríthat meg az Oltsz szab-
olajregeneráló készülékkel,
mely fáradt olaját újjal telje-
sen egyenértékűvé teszi. Ve-
zerképviselet: László és Fia,
Budapest (V., Alkotmány-utca
25.) 2005/2

Darálókövek önleledő,
nagyjeljes-
ményűek: Nagy Ferenc műkő,
malomkőgyára, Dunaföldvár,
Ezüst éremmel kitüntetve. 129

250 HP-s Láng gyártmányú
compaud kon-
denzátoros gőzép, majdnem új
állapotban eladó: Koch Sándor
mérnöki és műszaki vál-
lalata, Jókai-u. 31. 474

Szabadonlengő 4-résű
sikszita,
hámogép, kefégep új álla-
potban jutányos áron eladók.
Fáber malomépítész, Hajdú-
szoboszló. 374

Rosszulműködő malmok
rendbe-
hozását, malomgépek javítá-
sát, hámogépek kiöntését
felelősséggel vállalom. Fáber
malomépítész, Hajdúszoboszló.
375

Legolcsóbb a motorüzem.
Átalakított
malomban garanciával megje-
vülő alsószívású fagázgeneráto-
rát kétaknára, 30% kal keve-
sebb fogyasztás, 15%-kal több
lőerő. Nincs bűz, nincs kár-
rány. Nyersolajmotorokat át-
alakított, javított, üzembehe-
lyezek, óra- és napibéret: Bu-
kovits, Budapest, Wahrmann-
u. 9. Váci-útnál. 2065

Átadnám egyvágós ti-
szavideki teher-
mentes jövedelmező malmo-
mat egy harmadik negyvenez-
er pénzügyi terheléssel konkurren-
cia mentes jövedelmező nagyobb,
korszerű berendezésű malom-
ért vagy annak részvényéért.
Ajánlatokat „Búzatérő” 367.
jellegre kérünk. 367

Kettős daratisztítógépet rak-
tárról szállít: Kann
és Heller Rt., Budapest (V.,
Vilmos császár-út 62.) 2004/4

15 HP szívógázmotor állam-
gépgyári gyártmány,
üzemképes állapotban eladó:
Kaiser György, Csákvár, Fejér
megye 415

2/7 kombinált Ganz gyűrű-
kenesű hengerek eladó.
Kemény Manó, Budapest (V.,
Akadémia-utca 21.) 2006/6

Síksztíták szabadonlengők
eladók: Kemény
Manó, Budapest (V., Váci út
48/d. alatti telepén.) 2006/5

11, 11/a, 12, 2/7, 3/8, 9/14 fa-
szekrényes hengerek
nagy választékban rakítáron:
Kemény Manó, Budapest (V.,
Akadémia-utca 21.) 2006/2

Selyem prima 3xSzevi fél-
áron eladó. Gra-
manitz, Lujza u. 5. 125/12

Barnaszéngenerátorok
szabadalmazott salaklevágó- és
buktatórostfűvel, üzemzavar
kizárva. Kátránykiválóztól,
minden öntvényét külön is adok.
Generátorokhoz. Készíték hen-
gerfűrészeket, dugattyúkat, kar-
rikákat, gőzhengert helyszínen
fűrészek. Mindennemű malomépít-
vassalkatrések készítek: Bart-
kó György gépüzeme, Buda-
pest (XIII., Szegedi-út 48.) 2012

Villanymotorok dinamók
eladása,
vétele, csere, gombolyítás és
szakszerű javítása: Szabados,
Budapest (V., Váci-út 18.) 130

Dörzskapcsolók eredeti
Benn és
más gyártmányok eladók: Ke-
mény Manó, Budapest (V.,
Akadémia ucca 21.) 2006/9

Dupla Reform eladó: Ke-
mény Manó, Buda-
pest (V., Akadémia-utca 21.)

Eredeti Országnál védjeggyel
szítással, drót-
szövetek, kopatásosozóval leg-
olcsóbban: Roseth Györgynél,
Budapest (V., Katona József-
utca 27.) 2006/1

120, 150, 240, 300 HP fekvő
nyersolajmotorok szívó-
gázra átalakíthatók, eladók:
Hymorz, Budapest (Váci út
48.) 2033/1

Hengerek fogaskere-
kek, tar-
talékhangerek, Ewart-lánccok,
fil-
tervezőszek, kövaszerek, köz-
lőmalkatrések és az összes
malomrendezési cikkek ju-
tányos áron beszerzhetőek:
Geiger Benő, Budapest, XIII.,
Gömb u. 36. Tel.: 291-438. 2037

Ne öntse ki fáradt olaját,
mert sok pénz
takaríthat meg az Oltsz szab-
olajregeneráló készülékkel,
mely fáradt olaját újjal telje-
sen egyenértékűvé teszi. Ve-
zerképviselet: László és Fia,
Budapest (V., Alkotmány-utca
25.) 2005/2

Darálókövek önleledő,
nagyjeljes-
ményűek: Nagy Ferenc műkő,
malomkőgyára, Dunaföldvár,
Ezüst éremmel kitüntetve. 129

250 HP-s Láng gyártmányú
compaud kon-
denzátoros gőzép, majdnem új
állapotban eladó: Koch Sándor
mérnöki és műszaki vál-
lalata, Jókai-u. 31. 474

Szabadonlengő 4-résű
sikszita,
hámogép, kefégep új álla-
potban jutányos áron eladók.
Fáber malomépítész, Hajdú-
szoboszló. 374

Rosszulműködő malmok
rendbe-
hozását, malomgépek javítá-
sát, hámogépek kiöntését
felelősséggel vállalom. Fáber
malomépítész, Hajdúszoboszló.
375

Legolcsóbb a motorüzem.
Átalakított
malomban garanciával megje-
vülő alsószívású fagázgeneráto-
rát kétaknára, 30% kal keve-
sebb fogyasztás, 15%-kal több
lőerő. Nincs bűz, nincs kár-
rány. Nyersolajmotorokat át-
alakított, javított, üzembehe-
lyezek, óra- és napibéret: Bu-
kovits, Budapest, Wahrmann-
u. 9. Váci-útnál. 2065

Átadnám egyvágós ti-
szavideki teher-
mentes jövedelmező malmo-
mat egy harmadik negyvenez-
er pénzügyi terheléssel konkurren-
cia mentes jövedelmező nagyobb,
korszerű berendezésű malom-
ért vagy annak részvényéért.
Ajánlatokat „Búzatérő” 367.
jellegre kérünk. 367

MEGHÍVÓ

DUNAVIDEKI IPARI ÉS KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
DUNAPENTELE,

1939. évi március hó 26-án, délelőtt 10 órakor Dunapentele, a
saját helyiségében XIX. rendes évi közgyűlést tart, melyre a t.
részvényeseket, az alapszabályok 8. §-ára való hivatkozással
meghívja.
Dunapentele, 1939 február hó 5-én.

Az Igazgatóság.

TÁRGYSOROZAT:

- 1. A közgyűlési jegyzőkönyv vezetésére egy és a hitelesíté-
sére kettő részvényes kijelölése.
- 2. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése, a mérleg
és zárszámadások bemutatása, jóváhagyása és a felmentvény
megadása.
- 3. Határozathozata a tiszta nyereséget illetően.
- 4. Igazgatóság és felügyelőbizottság kiegészítése.
- 5. Esetleges egyéb indítványok.

Mérleg-számla:

Cselekvő vagyon: Pénztár P 7.062.63, Ingatlanok és épületek
P 70.963.—, Irodai berendezés P 2.135.—, Ló és kocsik P 1.823.—,
Gép és felszerelés P 50.900.—, Gépkoesi P 5.530.—, Leltárak
P 51.573.11. — Végösszeg: P 194.880.01.

Szenvedő vagyon: Részvénytőke P 94.500.—, Tartalékalap-
tőke P 32.739.03, Beruházási hozzájárulás tartalék P 18.658.76,
Alkalmazottak segélyalap P 4.598.93, Elfogadvány P 500.—, Ér-
tekesítési tartalék P 5.838.23, Folyószámlák P 35.447.59,
Nyereség P 2.597.50. — Végösszeg: P 194.880.01.

Veszteség-nyereség-számla:

Veszteségek: Gépkoesi P 788.—, Ingatlanok és épületek P
1.080.—, Irodai berendezés P 100.—, Gép és felszerelés P 3.804.05,
Ló és kocsik P 130.—, Karbantartás P 2.781.08, Költség P 7443.36,
Házber P 470.50, Biztosítási díj P 5.070.10, Gépkoesi, kocsik-
és lóartás P 12.334.25, Malomüzem és műszaki P 21.318.16, Alkal-
mazottak fizetése P 39.805.53, Adó és illeték P 44.070.94, Jutalék
P 1.509.36, Tuzifa P 6.016.80, Kamat P 5.282.04, Nyereség P
2.597.50. — Végösszeg: P 154.602.26.

Nyereségek: Sorlás P 500.74, Szólalművelés P 271.70, Vám-
keresmény P 39.621.24, Termény és őrlemény P 114.208.58. —
Végösszeg: P 154.602.26.

Alapszabályok 8. §-a: „Közgyűlésen részvehet és szavazatra
jogosított minden részvényes, aki a közgyűlés megtörténte előtt
a Társaság pénztáránál részvényeit, a be nem váltott szelvények-
kel együtt leteszi. A letéti elismervény a közgyűlésen való rész-
vételnél igazolási jegyül szolgál. Minden részvény egy szava-
zatra jogosít.”

MARTA szabadonlengő
síkszita hajtómű

rászerelhető bármely kétszekrényes síkszítóra

Felvonó szimpla 120, 150, 160 mm csővel, dupla 120 mm csővel,
Nemzeti gabonatisztítógép kombinált 1-es sz. kefével és triórral,
Szelelő és osztályozógép bármilyen szemes termény részére,
Tarár 2000 mm E. U. P. jegyű E. M. G. gyártm.
Tarár 3-as szívó széllel, 800 mm, golyós csapágyazással, új,
Tarár 1100 mm-es, gyűrűs csapágyazással, három alászerelt
triórral.

Gabona hámogép Besser 3-as számú, golyós csapágyazással,
Gabona hámogép Feleki 2-es számú, golyós csapágyazással,
Gabona hegyező- és hámogép Amme Giesecke et Konegen gy.
3-as számú,
Gabona hegyező- és hámogép Irisz gy. 5-ös számú,
Malomtriór 5-ös és 6-os számú,
Daráló állókőves Kühne gy. 40 mm kövekkel,
Malomkőjárat állványon, előtétellel, szimpla és dupla 36" és 42"-os,
Ganz gy. 12-es szimpla faszekrényes 22/65-ös hengerek,
Ganz gy. 22-es faszekrényes dupla hengerek,
Ganz gy. 21-es faszekrényes dupla hengerek, zsirikenéssel,
Ganz gy. 9/14-es faszekrényes dupla, rovátkolt 22/65-ös henger-
szek.

Ganz gy. 9/14-es faszekrényes dupla, síma 22/65-ös hengerek,
Ganz gy. 31-es faszekrényes dupla 29/60-as hengerek,
Ganz gy. 22/50-es dupla vasszekrényes hengerek,
Simon Bühler Baumann gy. dupla 24/100-as vasszekrényes hen-
gerek. Szállítható dupla rovátkolt, dupla síma, vagy
kombinált kivitelben.

Daratisztítógép Reform dupla, golyós csapágyazással, 400 mm
szítákkal, új,
Rázószita 1x2 m hármastítával, Kollerich gy.,
Radiálszita szimpla és dupla 2 m hosszúságban,
Hasábszita vas vítlával 4.5 m hosszúságban,
Centrifugálszita 2 m és 2.5 m hosszúságban,
Síkiszita kétszekrényes 36 drb 800x1600 mm keretekkel, MARTA,
szabadonlengő meghajtott szerkezettel, vas lökerrel, új,
Exhaustor turbó rendszer, golyós csapágyazással, 530 mm
szárnyatm.,
Exhaustor E. M. G. gy. 800 mm szárnyatm. gyűrűs csapágya-
zással.

Nyomó-porszűrő E. M. G. gy. 128 tömlővel,
Szívó-porszűrő Seck gy. 4 drb 400 mm tömlővel,
Ganz gy. hengerrovátkoló és csiszológép 1000 mm hengerekhez.

Kreisler Malomberendező Vállalat
K. I. t.,

Budapest, VI., Főthi-út 18 (a régi helyisége mellett).
Telefon: 291-691.

Hűtőberendezések
és jéggyárak
létesítése a legjovendelmzőbb
melléküzeme a malmoknak.
KÉRJEN AJÁNLATOT:
WERTHEIM GÉPGYÁR
HŰTŐOSZTALYATÓL
Budapest, VI., Lehel-utca 12. sz.

Német Molnáriskola
Dippoldiswalde
in Sachsen
Vároai felsőbb molnáriskola 3 zemeszter
Malomépítők 4 zemeszter
Vizsók állami ellenőrzés alatt.
A Német Malomok Egyesületének Szakiskolája. — Az iskola
a Német Kereskedelmi Malomok Egyesületétől, a Német
Malomzövelégtől és a Német Malomépítők Szövetségétől
el van ismervé. Tanrend díjmentesen.

ALKATRÉSEK SZITÁRCSÁK
Ford és Fordsonhoz
LEGOLCSÓBBAN
WITTENBERGERNÉL
BUDAPEST, VI., NAGYMEZŐ-UTCA 66. SZÁM
Telefonszám: 115-459.
SPECIALIS JAVÍTÓMŰHELY

REINAU
személy- és
teherautók
minden nagyságban
Budapest,
(V., Vörösmarty-tér 3.)

M
B E
EGY
K O
EGY
Kishir
egy sz
A le
A h
E
jelen
adur
őszin
lomsz
csült
hogy
azok
tároz
hogy
dó or
szere
Ug
vezet
Rövid
De m
tunk
is, ki
gadha
munk
Bes
ság é
Ezz
zonys
bad k
emelj
dunk
annak
Ez
arra,
hó 14-
megje
intenc
érti, f
res ki
dencia
szerak
kül és
Hos
sajtjót
a saját
mondo
üggye
sakor
ki lehe
hogy
részlet
ü. n. s
kimond
abban,
bizotts
keltsg
szöve
ső mun
és ezek
kül b
Bár
nőköt
arra h
letárgy
gyünk,
üggye
lőli me
rok La
reznie.
néve
nemrög
könny
ezt nen
hanem
minősít
szó, ak
tulajdo
rülven,
még az
ben lev
lenségi
fogásá
Holo
den egy
sen har
egyes t
gának
pont ug
gét, mi
joljon.
elnök e
ságú üg
Abba
elnöke
lap meg
válnék
azért n
mat —
már el
intézőb
tük tap

MAGYAR MOLNÁROK LAPJA

BELFÖLDI ELŐFIZETESI ÁRAK:
EGY ÉVRE 16.— P. FÉLÉVRE 8.— P. NEGYEDÉVRE 4.— P.
KÜLFÖLDI ELŐFIZETESI ÁRAK:
EGY ÉVRE 20.— PENGŐ, FÉLÉVRE 10.— PENGŐ

Kishirdetések ára: a kishirdetési rovatban előfizetők részére egy szó egyszeri közlése 10 fillér, vastag betűvel 20 fillér. A legkisebb hirdetés (10 szóig) egy pengő. A hirdetési díjak előre fizetendők

SZERKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL
BUDAPEST, V., SZENT ISTVÁN-KÖRÜT 5. SZ. I. EMELET 3.
TELEFONSZÁM: 118-489.
Magyar királyi postatakarékpénztári csekk száma: 11.450

FELELŐS SZERKESZTŐ:
TÓTH ISTVÁN

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON

Aki a lapot az előfizetés lejártá előtt 8 nappal írásban nem mondja fel, annak megrendelése ugyanolyan időre meghosszabbítottan tekintetik, mint az előző megrendelése szolgált

Nagyhirdetések ára: egy hatodhados (35 mm széles) millimétersor egyszeri beiktatása 20 fillér. Szövegoldalon (75 milliméter széles) 60 fillér. A hirdetések tartalmáért nem vállalunk felelősséget.

Mi hát az igazság ? !

Elnökválságról írtunk folyó hó 4-én megjelent lapszámunk vezércikkében. Kifejeztünk azeletti megdöbbenésünknek, azeletti őszinte aggodalmunknak, hogy az Országos Malomszövetség mindenki által tisztelt, megbecsült és illusztris elnöke tisztéről leköszönt s hogy látszólag hetek alatt sem történtek meg azok a lépések, melyek az intézőbizottság határozatából kifolyólag arra voltak hivatva, hogy a közbizalomnak és közszeretnek örvendő országos elnököt a magyar malomipar részére tovább is meg lehessen tartani.

Ugyanazon cikkünkben Csiba Győző ügyvezető elnök lemondásáról is beszámoltunk. Röviden megemlítettük lemondásának okát is. De még ugyanabban a cikkben kifejeztünk adunk lemondása feletti őszinte sajnálatunknak is, kiemelve a lemondott ügyvezető-elnök tagadhatatlan érdemeit, igyekezetét és lelkes munkásságát.

Beszámolóink megírásában csakis a molnárság érdekeit tartottuk szem előtt.

Ezzel minden elfogulatlan szemlélő előtt bizonyosságot adtuk annak, hogy bár élünk a szabad kritika jogával, de éppen olyan mértékben emeljük ki az érdemeket is és nem fukarkodunk az elismerés szavaival sem akkor, amikor annak helye és ideje elérkezett.

Ez a tudat pedig most is kötelez bennünket arra, hogy válaszoljunk a Malomszövetség folyó hó 14-i számában, az ügyvezető-elnök tollából megjelent cikkre. Az ügyvezető-elnök ugyanis intenciókat láthatólag félreérti. És mert félreérti, félre is magyarázza. Egyes szavakat keres ki. Ezeknek rejtett értelmét tulajdonít. Tendenciát nélküli rövid mondatot „mesterien összerakott pár szónak” minősít. Szóval ok nélkül és indok nélkül ellentéteket keres.

Hosszas polémiába kezd afelől, hogy nem a sajtóügyek megtárgyalását „követően”, hanem a sajtóügyek „tárgyalásakor” és „ezek miatt” mondott le. Készséggel elismerjük, hogy az ügyvezető-elnök igenis, a sajtóügyek tárgyalásakor és ezek miatt mondott le, mert ékként is ki lehet fejezni azt az egyszerű történelmi tény, hogy miután az intézőbizottság hosszasan és részletekre menő alaposan tárgyalta az ú. n. sajtóügyet és határozatot hozott, melyben kimondta, hogy nem lát összeférhetlenséget abban, hogy a szövetség társelnökei, intézőbizottsági tagjai lapunknál szerepet és érdekeltséget vállaltak, sem pedig abban, hogy a szövetségi főtítkárek évek óta a Malomszövetség belső munkatársai, a határozat meghozatala után és ezek miatt azonnal és késedelem nélkül bejelentette lemondását.

Bár nem akarjuk követni az ügyvezető elnököt abban, hogy egy olyan ügyet, melyet az arra hivatott intézőbizottság a legalaposabban letárgyal, per longum et latum tollhegyre vegyünk, mégis érthetetlennek látjuk, hogy az ügyvezető elnök lemondásának okát abban jelöli meg, hogy nem sikerült a Magyar Molnár Lapját a Szövetség tulajdonára megszereznie. Pedig ez — szerinte — a Szövetségre nézve sorsdöntő fontosságú. Ezzel ellentétben nemrég, amikor a Malomszövetséget valóban könnyen szerezhetné volna meg a Szövetségnek, ezt nemcsak, hogy nem tartotta sorsdöntőnek, hanem egyenesen kockázatos vállalkozásnak minősítette. Mikor pedig a mi lapunkról van szó, akkor már annyira sorsdöntő fontosságot tulajdonít a megszerzésnek, hogy ez nem sikerül, még tisztásgérő is lemond. Lemondott még azért is, mert egy, a lappal összefüggésben levő részletkérdésben — az összeférhetlenség kérdéskörében — az intézőbizottság az ő fel-fogásával ellenkező álláspontra helyezkedett.

Holott éppen az ügyvezető-elnök az, aki minden egyes alkalommal hangoztatta — és helyesen hangoztatta —, hogy a Szövetség minden egyes tagja köteles magát a többség kívánásának és határozatának alávetni. És akkor pont ugyanezen elnök inkább odadobja tisztásgérőjét, mintsem a többség döntése előtt meghajoljon. Holott ez a többség — az ügyvezető-elnök cikkéből idézzük — ebben a nagyfontosságú ügyben lelkiismeretével egyezően döntött.

Abban sem érthetünk egyet az ügyvezető-elnökkel, hogy egy saját tulajdonát képező szaklap megszerzése feltétlenül a Szövetség javára válnék és annak életérdeke volna. Nemcsak azért nem, mert hiszen egy lapszerzési alkalmat — mint arra már előbb rámutattunk — már elmulasztott, hanem azért sem, mert az intézőbizottság több tekintélyes tagjától, köztük tapasztalt szakemberektől is azt hallottuk

az ülésen, hogy a saját lap szerzését és fenn-tartását kifejezetten a Szövetség érdekeivel ellentétben állónak tartják s tiltakoznak az ellen, hogy a Szövetséget egy lapszerzési kalandba, annak minden rizikójába, anyagi és erkölcsi következményeibe belevigyék. Ezek a tiszteltreméltó intézőbizottsági tagok bizonyára éppen úgy meg vannak győződve a maguk igazságáról, mint az ügyvezető-elnök a magáérol. De éppen olyan bizonyos, hogy nem mondtak volna le tisztükről abban az esetben sem, ha a többség véleménye ellenkezett volna az övékével.

Nincsen tehát semmiféle oka sem arra az ügyvezető-elnöknek, hogy minden céltartósság nélkül, párszavas referátánkból gravameneket csináljon és türelmetlenségét velünk éreztesse.

De ok nélkül vádol bennünket az ügyvezető-elnök azzal is, hogy elismerő szavainkkal őt megbántani, vagy valamilyen rejtett célt szolgálni akartunk. Amilyen őszintén mondtuk el vezércikkünk elején bírálatunkat, éppen olyan őszintén hoztuk fel az ügyvezető-elnök érdemeit is. Bírálatunkban sem voltak rejtett értelmek. Elismerésünkben sincsenek.

Mindennek dacára az ügyvezető-elnök hasá-bokon át boncolgatja elismerésünket és különösen annak két mondatát igyekezik megdönteni. Ez a két mondat: „Hogy a fáradságos munka semmiképpen sem állott arányban az eredménnyel, az nem az ő hibája. Olyan akadályokba ütközött, melyekkel megbirkózni lehetetlen volt.” Mint mondtuk, több hasábon át foglalkoztunk idezett két mondatunkkal. Az általa felhozottak közül válasz gyanánt ismét csak két mondatot idézünk. Az ügyvezető-elnök saját két mondatát. Az egyik: „Jól mondja a diéséret, rengeteget fáradtam.” A másik: „Be- ismerem, hogy mindezeknél (t. i. az eredmé- nyeknél) sokkal, nagyon sokkal több eredménnyre vágytam s hogy sokszor ütköztem gyenge erőim által lebirhatatlan akadályokba, belsőbe és külsőbe egyaránt.”

A biztosítás gondjai

Írta: Tóth István malomigazgató.

Kevés olyan kérdésnek fejtegetésébe lehetne a nagy nyilvánosság előtt bocsátkozni, a melyről gondolkodás nélkül elmondhatnók, hogy sohasem vesztí el aktualitását.

Amint minden iparágnak vagy foglalkozási ágának van egy-két állandóan aktuális problémája, éppen úgy a malomipárnál is a biztosítás egyike azoknak a kérdéseknek, amely végig-kíséri a malmot születésétől kezdve a megszű- néséig és folyton megújuló tennivalókat hoz felszínre.

A vörös kakas kiszámíthatatlan szeszélyétől és kegyetlen romboló hatásától való indokolt félelem készlet minden gondolkodó egyént arra, hogy vagyontárgyainak elpusztulása esetére a tűzvészokozta károk egyedül elviselhetetlen sú- lyát másokkal megossza és ezáltal magát a teljes gazdasági összeomlástól védje.

A biztosítás lényegében nem is más tehát, mint az egyéni kárviselési kötelezettségnek vagy ilyenből származó felelősségnek — egy közvetítő szerv útján való — megosztása azok- kal, akik ugyanazon közvetítő szerv (biztosítói intézet) kötelekében, évenként megismétlődő biztosítási díjfizetés formájában rójják le a vagyontvédelemnek rendszeres adóját.

Köteteket lehetne írni a biztosítás történel- méről, de nem ezzel kívánok itt foglalkozni, hanem a mai biztosítási gondjaink kérdésével s annak is csak a magyar malomipart közvet- len érintő és érdeklő részleteivel, különös tekintettel azonban a biztosítás szakszerűségének fontosságára, amely szakszerűség tekintetében — az Országos Malomszövetség felkérésére vég- zett biztosítási szakértői szerepemben — bizony sok mulasztással találkoztam.

Szolgáljon tehát ezen közleményem tájékoz-

Azt hisszük, hogy ehhez nem kell semmi kommentár. Csaknem szóról-szóra ugyanazt mondja az ügyvezető-elnök, amit mi állítottunk. Megerősíti szavainkat. Megerősíti minden betűnket. Egyetlen szóval, egyetlen gondolattal sem állítottunk, most sem állítunk egyebet, mint amit az ügyvezető-elnök két mondatával olyan klasszikus igazsággal kifejez.

Mindezek után nem értjük, hogy miért kellett az egész vitát felidézni? Miért kell bennünket az ország molnárságának közvéleménye előtt azzal megvádolni, hogy elismerő soraink- kal mást akartunk kifejezni, mint amit leír- tunk? Ha ezzel megnyugtató az ügyvezető- elnököt, ezáltal is kijelentjük, hogy amit ír- tunk, azt őszintén és igazán írtuk. Szavaink mögött nem volt semmiféle rejtett értelem. De legkevésbé rejtett mögöttük az az értelem, melyet az ügyvezető-elnök cikkének a 4. oldal második hasábjának utolsó bekezdésében ma- gával szemben annyira igaztalanul feltételez s melyet éppen ezért még idézni sem akarunk.

No de nem akarjuk ezt a meddő vitát to- vább folytatni. Csak arra kívánunk még rá- mutatni, azt akarjuk kihangsúlyozni, hogy le- het még, bizonyára lesz is arra alkalom, hogy nyilvánosan bíráljunk. Élni is fogunk minden- kor és mindenkiel szemben jóhiszeműen és az egyetemes molnárság érdekében fogjuk tenni. Személy ellen sohasem fogunk harcolni. Min- dig csak az Ügyért. És ha talán beszámolóink, bírálatunk hangja nem is fog mindig az érde- kelt fél tetszésével találkozni, szavainkban nem lesznek rejtett értelmek és nem lesznek eldu- gott gyanúsítások. Járhatunk talán más utak- on is, mint az, akit kritikánkkal illetünk, le- hetünk más véleményen, mint akivel vitába szállunk, de mások jóhiszeműségét ok nélkül soha kétségbe nem vonjuk, mint ahogy a ma- gunkét sem engedjük kétségbe vonni. Mert még ellenfeleinkről is feltételezzük azt, amit ma- gunkról bizonyosan tudunk, hogy valameny- nyien a közös célt, a magyar molnárság jo- gaért, jobb sorsáért küzdünk és ebben mind- annyian egyek vagyunk és egyek maradunk!

atól mindazon malomtulajdonos kartársam- nak, akik vagyonuk védelme tekintetében sa- ját érdekeiket is — sokszor a könnyelműség- gel határos módon — feláldozzák és biztosítá- suk szakszerűségét a közvetítő ügynök fontos- kodó kijelentéseivel megoldottnak vélik.

A biztosítás általában.

A biztosítási jogügylet egyszerű magán- jogi szerződésen alapuló jogviszony, amelyben azt a szerződő felet, aki magát a kár megtéri- tésére kötelezi: biztosítónak, aki pedig díjfi- zetés ellenében a kártérítéshez való jogot meg- veszi: biztosítottnak nevezzük.

A biztosító és biztosított egyenjogú szerződő felek, akik a biztosítás feltételeire, a kártéri- tés mérvére, szabadon egyezkedhetnek.

A biztosítási ajánlat.

A biztosítási szerződéskötés rendszerint — az ügynök szerepét kikapcsolva — a biztosí- tási ajánlat kiállításával kezdődik. A biztosí- tási ajánlat egy a biztosítandó tárgyak rész- letes leírására vonatkozó kérdéseket tartal- mazó úrlap (nyomtatvány) lévén, annak meg- válaszolása képezi a biztosítottnak a biztosí- tandó vagyontárgyaira vonatkozó vallomását, ami egyszersmind adatszolgáltatás is a bizo- sítói részére a kárveszély mérvének megíté- léséhez, de ugyanakkor az ajánlat tartalmaz- za mindazon feltételeket, kikötéseket is, melyeket a biztosított a biztosítási szerződésben kifejezésre juttatni, a biztosító intézettel el- fogadtatni kíván.

Az elmondottakból önként következik — de a biztosítási törvény maga is elismeri és ki- mondja, — hogy az ajánlat a biztosítási szerző- désnek szerves kiegészítő része, a szerződés en-

nek alapján jön létre s ezért bátran állíthatjuk, hogy a biztosítási ajánlat mikénti megszerkesztése (kitöltése) a biztosítás szakszerűségének első és legfontosabb feltétele.

Sajnos ennek dacára alig található malom, amely annyira fontosságot tulajdonítana ezen „szerződés-rész”-nek, hogy a biztosítóhoz beküldött általa aláírt ajánlatról (szerződés-résről) csak egy egyszerű másolatot is szerezne és megőrizne, de ugyanilyen ritkán fordul elő az is, hogy a biztosított fél az ajánlat kérdéseire a saját érdekeinek védelmére legjobban megfelelő, szabatos, félreérthetetlen nyilatkozatokat tenne.

Pl. Büszkén írja egyik kartársunk biztosítási ajánlatába, a hozzá feltett azon kérdésre: van-e a malomban hálólhely? — hogyan kettő is, hiszen a nőtlen segédek állandóan ott töltik az éjszakát. Fel fogása szerint ugyanis a hálólhelyek biztos tűzvédelmet is jelentenek, pedig a biztosító intézet szemszövegéből nézve a segédek malmi hálólhelye csak fokozza a tűzveszélyességi kockázatot.

Bátran írja másik kartársunk biztosítási ajánlatába, a hozzá feltett azon kérdésre: ki vizsgálja át a munkahelyeket az üzem leállításakor és kinek tesz erről jelentést? „naponként a kezelőmolnár, a gépész tüzetes vizsgálatot tartanak, ezeket a könyvelő külön ellenőrzi és a tulajdonosnak tesznek jelentést.” Ha tudná, hogy az ajánlatba bevezetett ezen bejegyzést szöveg szerint be is kell tartania, mert az ajánlat a szerződés szerves kiegészítő része és az ebben szereplő kikötések mindmennyi kötelezettséget is jelentenek, nem vállalná ezeket a kötelezettségeket oly bátran, hiszen malmában emberemlékezet óta ilyen utánvizsgálat nem is volt szokásban és a felsorolt személyek maguk sem tudnak arról, hogy ilyen kötelezettséget is teljesíteni tartoznak.

Leánygummal mondja egy harmadik kartársunk biztosítási ajánlatában a hozzá feltett azon kérdésre: szabadon hagyják-e az átjáró ajtókat nem torlaszolókkal? „az átjárók állandóan szabadon vannak” holott a koptatóból a malomba vezető egyetlen átjáró ajtó mélyedésének nagyobbik fele zsákraktárként szolgál, ekként fokozván hallgatóságosan a biztosított terhelő tűzveszélyességi kockázatot.

Ezek és az ehhez hasonló — elég sűrűn előforduló — esetek azok, amikor a biztosított fél jóhiszeműen elhallgat olyan körülményeket, amelyek a kockázat megítélése szempontjából lényegesek, vagy kevésbé tűzveszélyesként tünteti fel az adott helyzetet, megtévesztve a biztosítót talán díjkedvezmény reményében.

Mint már említettem a „biztosítási-kockázat” éppen olyan adás-vétel tárgyat képező áru, mint akár a hengerek — Angliában külön biztosítási tőzsdén adják, veszik — tehát a vevőnek (a biztosítónak) legegyszerűbb joga a valószínűleg megfelelően ismerni az árut (a kockázatot) és a valótlán adatokért, vagy elhallgatott veszélyekért, a „rejtett hibákért” az eladó, mint minden más eladási ügyletnél itt is felelős, viszont a vevő (a biztosító) a szerződésben vállalt kötelezettségei (kártérítés) alól szabadul.

Saját érdekei ellen vét tehát a biztosított fél, amikor a tények akár jóhiszemű, akár tudatos, helytelen beállításával önként ad jogot a biztosítónak a biztosítási szerződés hatálytalansítására és a kártérítési kötelezettség alól való mentesülhetésére.

A biztosított fél ajánlatának a biztosító intézet részéről történt tényleges átvétele egymagában véve is a biztosítási jogügylet létrejöttét jelenti, ha az intézet az ajánlatot 48 órán belül írásban vissza nem utasítja. A biztosító intézet kártérítési kötelezettségének tehát nem előfeltétele, hogy a biztosításról a szokásos kötvény is kiállíttassék. A biztosító a kockázatot az ajánlat elfogadásával már jogérvényesen megvásárolta és az ajánlat elfogadásának percedtől kezdve viseli a vásárolt kockázattal járó kártérítési kötelezettségeket.

Értékelés.

A biztosítás szakszerűségének sorrendben második legfontosabb követelménye az egyes vagyontárgyak helyes értékelése. A ma érvényben levő biztosítási szerződésekben talán az értékelés körül lehet találkozni a legtöbb mulasztással. A vagyontárgyak értékelését aránylag igen kevés kivétellel a biztosítást közvetítő ügynök végzi — enyhén szólva —

minden hozzáértés nélkül. Következésképpen egyes vagyontárgyak tényleges értékükön alul, mások tényleges értékükön jóval felül értékeltek, mindkét esetben a biztosított fél hátrányára.

A biztosításból mindenki csak tényleges kárának megtérítését igényelheti, abból hasznát nem húzhat s ezért nyilvánvaló, hogy a vagyontárgyak túlértékelése csak felesleges díjfizetés kötelezettségét ró a biztosítottra, de nagyobb kártérítést mint a tényleges kára volt, sohasem kaphat. A vagyontárgyak alárértékelése pedig a biztosítottra még súlyosabb hátrányt jelent, mert a biztosításból a biztosított összegnek csak olyan hányada igényelhető kártérítésként, amilyen hányadát a biztosított összeg a vagyontárgy tényleges értékének képezi. (Pro rata). Egy 10000 pengő tényleges értéket képviselő vagyontárgynak 5000 pengőre történt biztosítása esetén — amikor a biztosított érték a tényleges értéknek csak 50%-a — a biztosításból a biztosítási összegnek csak ugyanilyen arányú hányada, tehát csak aránylagos kártérítést igényelhet.

A biztosítások szakszerűsége tehát az egyes vagyontárgyaknak valóságos, a tűzkár időpontjában tényleg fennálló értéke szerint való értékelésben rejlik.

Ahhoz, hogy a vagyontárgyak helyes értékelését elvégezhessük, ismernünk kell mindenekelőtt az „érték” fogalmát. Biztosítási szempontból minden vagyontárgy két értékkel bír. Az egyik érték: a vagyontárgy újkori beszerzési ára, vagyis az új-érték, a másik: ugyanazon vagyontárgynak a káreset bekövetkezésekor fennálló értéke, az ú. n. mai érték. A kettő közötti különbség pedig, mint a vagyontárgy kopásának, elhasználódásának kifejezője az *avulási érték*, vagy az új beszerzési ár olesőbbodásával beálló ú. n. *értékesökkenés*.

A hazai malombiztosítások alapját általában a vagyontárgyak „mai értéke” képezi s az a biztosítás, melynél a biztosítási összeg a vagyontárgyak mai értékére szól, az értékelés szempontjából szakszerűnek mondható. Olyan biztosítások azonban, amelyekben a könnyen éghető és kevésbé tűzveszélyes vagyontárgyak között már az értékelésnél különbségek tétetnek, nemcsak szakszerűtlenek, hanem észszerűtlenek is és az önámítás jellegét viselik magukon.

Sorozatosan találkozunk olyan biztosítási szerződéssel, amelyben a biztosított fél az általa kevésbé tűzveszélyesnek ítélt 1000 pengő mai értékkel bíró vagyontárgyát díjmentesítési szempontból csak 5000 pengőre biztosítja, amikor természetesen csak a pro rata kártérítésre tarthat igényt, pedig a díjat éveken át 5000 pengő után fizeti.

A díjmentesítés elve legjobban akkor érvényesül, ha a biztosítandó vagyontárgy olyan értékelés alapján kerül biztosításra, melynél a biztosított összeg a tényleges kár mértékéig még rész-kár esetén is megtérül.

A díjmentesítés ugyanis a kár bekövetkezésekor sokszorosan elvész az aránylagos kártérítés veszélyében.

A malombiztosításoknál egészen külön elbírálást igényel a *malomépület* biztosításának kérdése. A biztosított fél tetszésétől függ ugyanis, hogy az egész épületet teljes építményi értékben, avagy csak a tetőzetet az alépítménnyel, de a falak kivételével kívánja biztosítani. — Kétségtelen, hogy a tetőzet és alépítménye kisebb értéket képvisel mint az egész épület teljes építményi értéke és így csak a tetőzet biztosítása esetén egy tekintélyes díjmentesítés érhető el, fennmaradván természetesen a biztosított félnek a biztosítatlanul maradt falakra vonatkozó önkockázata.

A falak önbiztosítási kockázatának súlyosságát több tényező befolyásolja. Ha a falak a malomtüzekkel együttjáró robbanásnak méreteknél fogva ellenállni nem tudnak, vagy ha a malomépület nagymennyiségű gabona vagy örmény tárolására is szolgál, úgy a falaknak biztosítatlanul hagyása súlyos veszélyt jelent, mert azoknak olymértvű megrongálódása amely teljes átépítést igényel, nem kétséges.

A tüzesetekkel járó óriási hőhatás következtében a falak teljes átrepedése úgyszólván elkerülhetetlen s különösen a robbanékony liszt és sülékény gabonaégs okozta repeszerő legtöbb esetben falbeomlást okoz, de ezenkívül is a falak megrongálódását még maga az olási folyamat is fokozza.

Kérdés most már ezek ismeretében, hogy a teljes építményi értékre történő biztosítás eseteivel szemben, a kizárólag tetőzet biztosításakor megtakarítható díjösszeg arányban áll-e azzal a kockázattal, amelyet a biztosított fél a falak biztosítatlanul hagyásával mint önkockázatot visel.

E kérdés elbírálását a kellő kereskedői gondossággal végezve az épületek értékelésénél helyesebb a teljes építményi értéket számításba venni és ebből, mintegy 20—25%-os önkockázat vállalásával a veszély és takarékoság közeparányosát megközelíteni.

E fejezetben általánosságban még csak annyit kell megemlíteni, hogy a „malomberendezések értéke” alatt nem csupán az egyes tárgyaknak — az időközi avulással csökkentett — gyári beszerzési ára értendő, hanem abba a gépek és berendezési tárgyak csomagolási, szállítási, elvámolási és felszerelési költségei is befoglalandók.

Előbeeslés.

A biztosítandó vagyontárgyak megfelelő értékeléséhez — mint az előző fejezetben előadottakból látszik — a biztosított félnek közvetlen érdeke fűződik, de mint a későbbiek mutatják, ezenkívül egy közvetett érdeke is alátámasztja a vagyontárgyak helyes értékelésének szükségességét.

A közvetlen érdeke: a vagyontárgyak mindenkori tényleges értékének vitás és permanens megállapíthatása és ennek folyamatosanként a kárigénynek a tényleges kár mértékéig való jogos fenntarthatásában, míg a közvetett érdeke: az előbeeslés alapján való biztosításnak gazdaságosabb elhelyezhetőségében jut kifejezésre.

Az, hogy a biztosított félnek ezen kettős érdeke a gyakorlatban miként érvényesül, az alábbiakból ítélhető meg, de ugyanakkor megállapítható az is, hogy a vagyontárgyak helyes értékeléséhez, így az előbeeslés alapján való biztosításhoz a biztosító társaságoknak is kifejezett érdeke fűződik.

Az ajánlatok felvételét s benne a vagyontárgyak értékelését a biztosított fél helyett és nevében rendszerint egyszerű bemondások, felületes ismertetések alapján az intézet üzletszerző-ügynöke végzi el, többé-kevésbé jól, rosszul, de legtöbb esetben az utóbbi módon. Az üzletszerzői tevékenység keretében elvégre a szakszerűség kérdése tényleg nem is kapcsolható bele s így nem csoda, hogy a biztosítási szerződések nagyrésztében — a vagyontárgyak értékelését illetően — égbekiáltó szarvas-hibákkal találkozunk, amelyek csak a káreset bekövetkeztét követő karbeeslés eljárásnál jelentkeznek, az elégett vagyontárgyaknak a megsemmisülés előtti tényleges értéke felett kialakuló viták és perek alakjában.

A biztosító nyilvánvalóan igyekszik az elégett vagyontárgy értékét minél alacsonyabb értékre becsülni, míg a biztosított fél természetesen ennek ellenkezőjére törekszik. A biztosított vagyontárgy tényleges értékének bizonyítása azonban a biztosított fél kötelessége s mivel egy elégett vagyontárgy korábbi értékének bizonyítása fölöttébb körülményes, a biztosított fél — kellő bizonyíték hiányában — bizony többé-kevésbé ki van szolgáltatva a biztosító egyoldalú becsülésének, avagy kénytelen a kárigényének jobb érvényesítésével a költséges választott szakbíráskodás bevonása útján kísérletezni.

Az ilyen viták, kétes kimenetelű kísérletezések és perek elkerülhetésének ezidőszert egyetlen módja, de egyszersmind a szakszerű

KARTAL TESTVÉREK MŰSZAKI KERESKEDŐK **Budapest,** V., ALKOTMÁNY-UTCA 27. SZÁM
Tel: 1-180-53, 1-196-86. Sürgősség: Kartalok Budapesti Fióküzlet: Szombathely, Március 18.-tól 18. az.

Ha jóf akar, **DUFOUR** selyemef vegyen!

lettári értékelésnek megoldása is, az előbeeslés alapján történő biztosítás.

Az előbeeslés tehát mint a neve is mutatja nem más, mint egy, a biztosítás megkötését megelőző értékelési eljárás, amelynek a lényege a vagyontárgyak értékének helyes megállapítása. Ahhoz, hogy valamely vagyontárgy ténylegesen helyesen állapíttassék meg, tüzetesen ismerni kell annak előállítását, megszerzését, a helyszínrre való szállítását, beszerelését, üzembehelyezését befolyásoló minden költségtényezőt, de még inkább a vagyontárgy értékében beálló időközi változásokat és az „avulás”-ban kifejezésre jutó természetes kopás, elhasználódásnak a vagyontárgy értékéhez viszonyított mérvét.

Mindebből adódik, hogy a biztosítási előbeeslések — még pedig úgy az épületekre vonatkozó ú. n. „építészeti”, mint a gépek és berendezésekre vonatkozó ú. n. „gépeszeti” vagyontárgyakat illetően — csak akkor bírnak — úgy a biztosító mint a biztosított részére — a célnak megfelelő értékkel, ha azokat erre hivatott és jogosított olyan szakértők készítik el, akiknek munkájában egyrészt mindazon gyakorlati elvek érvényesülnek, melyek a biztosított érdekeinek védelmére alkalmasak, másrészt pedig amely munkának szakszerűségével szemben a biztosító is bizalommal viseltetik.

A biztosító intézetek ezért csak a bizalmukat bíró ú. n. „akreditált” hites szakértők által készített előbeesléseket fogadják el a kártérítés alapjául.

Az előbeeslésnek tartalmaznia kell az egyes vagyontárgyak részletes leírását még pedig rendszerbe foglalva, továbbá a vagyontárgyak új értékét, nemkülönben az időközi avulásnak, értékcsökkenésnek százalékban és összegben kifejezett mérvét és végül a vagyontárgyak valószínűségi mai értékét.

Hites szakértő-mérnök által készített ilyen előbeeslés természetesen a biztosítottnak külön költséget jelent, de a vagyontárgyak összértékének mintegy egy ezrelékét kitevő költséggel viszont öt évre megváltható az a nyugalom, amelyet a vagyontárgyak pontos leltárba foglalása és az értékelés szakszerűsége a jól biztosított érzésében meghoz.

Az előbeeslés a kockázatot kereső vevő (a biztosító intézet) elbírálásában olyan, mint a külföldi búzaimportőrök szemében a „származási bizonyítvány”, miért is érthető, hogy előbeesléssel kísért vagy — divatos malmi szak kifejezéssel mondva, ilyen származási bizonyítvánnyal — „márkázott” árut (kockázatot) könnyebben, sőt újabban már előnyösebben is lehet elhelyezni.

Amint tudjuk, hogy a biztosítónak szigorúan örködni kell afelett, hogy a biztosítástól senki hasznát ne húzhasson és amint érezzük, hogy ez az örökös sajnos — talán az intézeti kárbeeslések túlbuzgósága folytán — nem ismer méltányosságot és így az előbeeslés nélküli biztosítások esetében a biztosított fél a tényleges kárát úgyszólván sohasem kaphatja meg, éppen úgy viszont el kell ismerni, hogy a biztosító intézet, egy kockázat megvásárlásakor,

egy biztosítás felvételekor joggal bírálja a legnagyobb tartózkodással azt az eshetőséget, amely vitákhoz, pereskedésekhez vezethet, mert a legkisebb vita vagy csak elégedetlenség is többet árt az intézet hírnevének, üzleti presztizsének, minden más veszteségnél.

A biztosító intézetek már régen látják az előbeeslés alapján történő biztosításoknak az intézet érdekeit érintő előnyét s a gyakorlatban már korábban is szívesebben láttak az előbeesléssel „márkázott” ajánlatokat, sajnos azonban a biztosítás díjtételében a legtöbb intézet még mindig nem tesz különbséget az előbeeslés alapján, vagy anélkül történő biztosítások között, hanem az előbeeslésnek az intézetet érintő előnyeiben a biztosított fél költségén részesedik.

Csak néhány éve s csak egyes intézeteknél találkoztunk olyan kivételes esetekkel, amikor a biztosító intézet saját szakértő-mérnökével — egyszer kedvezményes árért, máskor ingyen — készíteti el a biztosított fél vagyontárgyainak előbeeslését, de ezen kevésszámú eset is elegendő beszédes bizonyítéka, nyílt elismerése az előbb elmondottaknak, annak, hogy az előbeeslés alapján történő biztosítás érdeke — igaz, elsősorban a biztosított félnek, de legalább ugyanolyan érdeke minden a közérdekű hiva-

tását közmegelégedésre betölteni szándékozó biztosító intézetnek is.

A hazai biztosító intézeteket is hamarosan kényszeríteni fogja a verseny, hogy az előbeesléssel márkaezett biztosítások az előbeeslés nélküliektől a biztosítási díj szempontjából, külön osztályengedmény formájában megkülönböztessenek.

Az előbeesléseknek intézeti szakértővel való — akár kedvezményes, akár ingyenes — elkészítése nem megnyugtató és így nem célravezető, hanem sokszor egyoldalúságánál fogva káros megoldás.

Az intézet szakközege mégis csak az intézet s a biztosított fél szemszögéből nézve okkal vagy ok nélkül, de az elfogultság látszatát magán viseli.

Amint az elmondottakból látható, a biztosítás szakszerűségének immár ez a harmadik előfeltétele, hogy: a biztosított fél érdekeit is védeni hivatott előbeeslést, teljesen független el fogulatlan szakértő készítse és a biztosító intézet előnyét is szolgáló előbeeslésnek a biztosított fél által kifizetett költsége a biztosított fél javára a biztosítási díj keretében osztályengedmény formájában megtérüljön.

(Következő számunkban folytatjuk.)

Tudnivalók az iparjogosítvány megszerzéséről

Előző lapszámunkban jeleztük, hogy a szerkesztőségünkhöz beérkező számos — az iparjogosítvány, mestervizsgálat és az ezekkel kapcsolatos egyéb tennivalókra vonatkozó — érdeklődésre időnként sorra vesszük mindazon tudnivalókat, melyekre előbb-utóbb majd nem mindenkinek szüksége lehet és olyan részletességgel fogjuk közölni ezen közérdekű tudnivalókat, mely egy levél, vagy szerkesztői üzenet keretében nem volna lehetséges.

Azért ismételtelen figyelmeztetjük olvasóinkat, őrizzék meg ezeket a lapszámokat, hogy adandó alkalommal a közleményeknek hasznát vehessék.

Mai ismertetésünk tárgya — egy általánosságban, mint malomipari vonatkozásban — az:

Iparjogosítvány megszerzése.

Az ipar önálló üzéséhez iparigazolvány, illetőleg engedélyhez kötött ipar esetén — mint jelenleg a malomipar is — még külön iparengedély is szükséges. Ezért ahhoz az iparhatósághoz kell fordulni, melynek területén a folyamodó az ipart folytatni kívánja. A kérvényhez mellékelni kell a megbízhatóság igazolása céljából erkölcsi bizonyítványt, képzéshez kötött ipar esetén a képzést igazoló mesterlevelet is. Az iparjogosítványért a község pénztárába ipardíjat is kell fizetni. Ez a díj vidéken: gyáriparra vonatkozó iparigazolványért 20 pengő, iparengedélyért 30 pengő, kis- és kézművesiparra szóló iparigazolványért 2, 4 és 6 pengő, iparengedélyért 3, 4, 5, 6 és 9 pengő, aszerint, hogy az illető községben (városban) a lakosok száma 10.000, 25.000, 50.000 vagy ennél több.

Iparigazolványok és engedélyek kiadásának ideiglenes felfüggesztése. Malomipari zártszám.

Az iparigazolványokra és iparengedélyekre vonatkozó és az előző szakaszban közölt rendelkezések a közelmúltban változásokat szenvedtek. Az 5850/1938

M. E. sz. rendelet ugyanis az iparigazolványok és iparengedélyek kiadását ideiglenesen általában felfüggesztette. A 4450/1938 M. E. sz. rendelet pedig a malomiparban zártszámot rendelt el. Utóbbi rendelet 1. § a következő intézkedést tartalmazza:

Terményt őrölő, daráló, vagy hántoló malom létesítéséhez, bővítéséhez és legalább két évi szünetelés után való újabb üzembehelyezéséhez az iparügyi miniszter engedélyre van szükség. Ez a rendelkezés nem vonatkozik a fűszerpaprikát őrölő (daráló) malomra, amely nem esik az ipartörvény hatálya alá. Darálómalomra vonatkozólag a külön engedélyt az iparügyi miniszter a földművelésügyi miniszterrel egyetértve adja.

Fentebbi alaprendelet végrehajtási utasítása 33.275/1938 Ip. M. sz. alatt jelent meg és elrendeli, hogy a Rendelet 1. §-ában említett engedélyt kérni kell:

a) új malom létesítése esetében az építkezés megkezdése, olyan malomnál pedig, amelynek építését a jelen rendelet hatálybalépésekor már megkezdték, az ipar gyakorlásának (az üzemnek) megkezdése előtt;

b) malom bővítésének esetében a malom berendezésének olyan megváltoztatása előtt, mely a termelés mennyiségének növelésére alkalmas;

c) malomnak legalább két évi szünetelés után való újabb üzembehelyezése esetében az ipar gyakorlásának (az üzemnek) megkezdése előtt.

A 2. § következőket rendel:

A rendelet 1. §-ában említett engedély megadását az iparügyi minisztertől kell kérni. A kérelemben fel kell tüntetni:

1. A folyamodó nevét (céget), lakóhelyét (székelyhelyét).

2. A malom helyét.

3. A malom jellegét (őrölő, hántoló vagy daráló, vasmalom, kereskedelmi őrölést vagy vegyesőrölést, műőrölést, vagy más őrölést végző stb. malom).

4. A malom termelőképességére, bővítés esetében azonfelül a bővítés természetére vonatkozó részletes adatokat.

Fentiekből következik, hogy malomra iparenged-

**WOLFNER
GÉPSZÍJ
VILÁGHÍRŰ**

Különleges célokra: „COSMOS” vagy „AERO” minőség
Budapest, IV., Károly király-út 26.

délyt, iparigazolványt jelenleg csak az iparügyi miniszter adhat. Vonatkozó körvényeket tehát a m. kir. iparügyi miniszterhez címezve, a terület szerinti illetékes elsőfokú iparhatóságnál kell benyújtani. Elsőfokú iparhatóság megyei városnál a polgármester, községben a járási főszolgabíró.

Kivételt képez az elhalt iparos életben maradt házastársának férje ipara folytatására irányuló kérelme. Erre vonatkozólag a 85.175/1939 Ip. M. számú legújabb rendelete a következőképpen intézkedik:

Az életbenmaradt házastársnak, elhunyt iparos házastársa iparának folytatására irányuló bejelentésére az 5850/1938 M. E. számú rendelet nem vonatkozik. Az ilyen bejelentésekre nézve az elsőfokú iparhatóságok saját hatáskörükben intézkednek.

Gyertyagyújtás szivógázmotoroknál

Irta: Horváth László
okl. gépészmérnök.

A megszokott leszakítógyújtást napjainkban mindjobban kiszorítja az autómotoroknál általánosan használt gyertyagyújtás. Azok, akik a leszakítógyújtást megszokták, bizonyos idegenkedéssel fogadják az új rendszert és főképpen azt kifogásolják benne, hogy nem olyan üzembiztos, mint a leszakítógyújtás. Ez az idegenkedés érthető, mert mindenütt mutatkozik, ahol a megszokott helyébe új dolog kerül; így volt például a gőzgép és a motor esetében is. Mint minden ilyen esetben, az igazság közepén van, mert minden rendszernek megvannak a maga előnyei és hátrányai és hogy melyik terjed el jobban, az csak lassan alakul ki. A gyertyagyújtás esetében úgy látszik, hogy nagyobbak az előnyei, mert az új szivógázmotorok már mind gyertyagyújtással készülnek. A következőkben meg szeretném világítani a kérdést azon tapasztalataim alapján, melyeket mindkét gyújtással a gyakorlatban szereztem, hogy így egyrészt az indokolatlan elfogultságot eloszlassam, de a hátrányokra és azok kiküszöbölésére is rámutassak.

Ami az üzembiztonságot illeti, ha egy olyan műszaki ember vizsgálná meg a kérdést, aki még eddig soha sem foglalkozott vele, az különösen talán a két berendezést, azt látja, hogy mindkettőnél van mágnes, míg azonban a leszakítógyújtásnál a motor belsejében kell kívülről mozgatni a kalapácsot, addig gyertyagyújtásnál mozgó alkatrész nincs. Ha tekintetbe vesszük, hogy a kívülről mozgatott kalapácsnál még tömitetlenségek, a tengely besülése, rugótörés és számos hasonló üzembiztos zavar adhatja elő magát, míg a gyertyánál mindez elmarad, akkor azt kellene mondanunk, hogy az utóbbi messze felette áll műszaki megoldás tekintetében a leszakítógyújtásnak.

Van azonban az éremnek másik oldala is és ezt keservesen tanultam meg akkor, amikor első ízben alkalmaztam szivógázmotornál gyertyagyújtást. Egy kéthengeres Diesel-motor átalakításáról volt szó, amely kifogástalanul működött, gyertyagyújtással, mindaddig, amíg ott voltam. Amint azonban elutaztam, már néhány nap múlva jött a hír, hogy nem tudnak megindulni. Ötször kellett odautaznom, míg megtaláltam a hibát, a gyertyákban. Ez az a malom, a román határszélén volt, ahova csak egéssz napi vasúttal lehetett eljutni.

Első alkalommal érthetetlennek látszott a dolog előttem, mert amint a motort átvizgáltam és persze friss gyertyákat is rakattam bele, rögtön megindult és kifogástalanul járt. A következő alkalommal jöttem csak azután rá, hogy a gyertyákban van a hiba, mert ha néhány napi üzem után a gyújtás felmondta a szolgálatot, új gyertyák behelyezése után ismét kifogástalanul működött, de megint csak rövid ideig. Kezdetben nem akartam magamnak sem elhinni, hogy egy olyan kipróbált és az egész világon elismert gyártmányban, mint egy gyertya, hiba lehessen. Amint azonban közelebbről foglalkoztam a dologgal, rájöttem a következőkre:

A szivógázmotor kompressziónyomása 10–12 légkörnyomás, a benzinmotorok 3–4 légkörnyomásával szemben. A nagyobb nyomású gáz nagyobb ellenállást képez a szikrával szemben, úgyhogy ahhoz, hogy a gyertya normális, kb. 1/2 milliméteres szikraközön a szikra átugorjon, 2–3-szor akkora feszültség szükséges, mint benzinmotor esetén. Ezenkívül a nagyobb kompresszió mellett az exploziónyomás és a hőmérséklet is jóval nagyobb, a gyertyák jobban melegednek. Ezeket az igénybevételeket a normális gyertyák szigetelése nem bírja ki, hanem egy idő múlva hajszárpédést kap és a szikra átüt. Szabad szemmel semmi változás nem látható a gyertyán, mégis hasznavehetetlen.

Ezek után kerestem olyan gyertyát, mely az ilyen nagyobb igénybevételeket kibírja. Találtam egyet, melyet kohógázmotorokhoz szerkesztettek, ez azonban olyan nagyméretű, hogy a rendes gyertya helyébe nem fér be. A megfelelő gyertyákat további kutatásom során versenyautók részére készülő speciális gyertyák között találtam meg. Itt ugyanis hasonló a helyzet, mert versenyautóknál nincsenek tekintettel a tartósságra és a kompressziónyomást felnövelik annyira, sőt még többre, mint a szivógázmotoroknál. Ezek a gyertyák mind csillámszigeteléssel készülnek, és mint már a leszakítógyújtásnál is ez a szigetelés vált be, a gyertyagyújtásnál is az ilyen szigetelésű gyertyák a megfelelőek.

Mestervizsga letételéhez nem kell miniszteri engedély, hanem azt az eddigi helyen és módon, az iparkamaránál kell kérni.

Telepengedélyezési eljárás kérése is az eddigi módon történik.

Bár a fentiekből kitűnik, külön is hangsúlyozzuk, hogy a felsorolt rendelkezések darálómalomra is vonatkoznak. Darálóra ma éppen úgy miniszteri engedély kell, mint lisztőrölómalomra. Eppen úgy kell szakképzettséget igazolni, mint a lisztőrölómalomra kért engedélynél. A szakképzettséget igazolásához pedig a molnári mestervizsga nélkülözhetetlen, mert a 110.983/1927 XI. K. M. sz. rendelet a darálás iparszerű üzemét éppen olyan képesítéshez kötötte, mint a malomiparét.

Fehér, vagy barna kenyér?

A fehér és barna kenyér kérdése különösen a teoretikusokat foglalkoztatja. A praktikus emberek csak üzleti szempontból nézik ezt a kérdést, azonban megoldva csak a fogyasztók által lesz vagy pedig ezeknek kívánságai ellenére a gazdasági szükséglet által.

A kérdés fontosságánál fogva ezt megtárgyalták Berlinben a pékek és sütők. E. Lehmann professzor és Dr. E. Mangold professzor voltak a tárgy referensei.

Prof. Mangold azt mondja, hogy a fehér vagy barna kenyér kérdése tudományos alapokra támaszkodik. Mivel azonban rövid idő előtt ez nem volt így, sem a kenyeret készítő, sem pedig a fogyasztók nem láthatnak tisztán ebben a kérdésben.

A korpa megemészthetősége képezi a vita tárgyát és ebben nem tudnak megegyezni. A háború előtti időkben alkalmunk volt ezzel a kérdéssel behatóan foglalkozni és Prof. Finkler általi felfedezett finalkenyeret kipróbálni. A kísérlet teljes sikerrel járt, mert a korpa könnyen emészthetőnek bizonyult. A finalkenyer különösen mint diabetikus táplálék (eukorbetegek részére) bizonyult értékesnek. A Fattinger-féle finalliszttelep (Fischamend-ben) röviddel a háború kezdete előtt igen értékes segítség lehetett volna a kenyérellátásnál. Megnemertés, de valószínűleg hasznosíthatóság játszottak közre abban, hogy ezt a táplálékot mellőzték. Ez abban az időben történt, amikor azt a nevesítés tételt állították fel, hogy korpás liszttel a háborúban levő lovakat kell táplálni. A nagyobb háborús nyereség elvesztésének féltelme volt a tulajdonképpen okozója annak, hogy a korpát emberi táplálkozásra nem használták fel. Azt is meg kell állapítani, hogy a final-liszt gyártása nem szolgálhatott alapul az általános kenyérellátásra, de ha csak a népesség egy részének kenyérellátását fedezte volna, akkor is jobban lett volna felhasználva, mint mikor a lovak takarmányozására használták.

Természetes, hogy a korpát nemcsak a final-lisztnél, hanem másképp is ki lehetett volna használni. Amikor ma az aleuron-rétegekből számítják ki a korpa megemészthetőségének fokát, szabad legyen megemlékezni arról, hogy a final-liszt ellenőrzése mikroszkópiai vizsgálat folytán megtörtént és az elpusztíthatatlan aleuron-rétegek irányadóak a final-liszt jó minőségének értékelésénél. Jól feldolgozott liszteknek csak kevés emészthetetlen résznek szabad lennie.

Az előlotti vizsály már elintéződött és a referensek Berlinben megemlékeztek arról, hogy a kérdésnek sokkal nagyobb fontosságot tulajdonítottak, mint amit az megérdemelt. A második csoport, amely a fehér és barna kenyér kérdéssel foglalkozik: a termelő. Természetesen itt a kérdés csak a gyáros szempontjából lesz megítélve és ma, amikor a tudomány a barnakenyer mellett foglalt állást, ennek a csoportnak véleménye már nem illetékes.

A fogyasztók tartoznak a harmadik csoporthoz. A termelőnek teljes mértékben alá kell vetnie magát a fogyasztó kívánságainak, mert hiszen a munkájának célja a fogyasztó igényének kielégítése. Azonban a fogyasztó kívánságának teljesítése néha nemcsak az akarástól, hanem a tudástól is függ.

A negyedik és legfontosabb csoport, amely ebben a kérdésben határoz, a gazdasági élet irányítója. A gabona jobb kihasználhatósága a célja a törekvéseknek, ahol csak a liszt színe lép előtérbe. Enn abban a kisebbségben vagyok, mely nem ellenzi a lisztfehérítést. En olyan lisztfehérítést, amely a lisztet világosabbá teszi, azonban a technikai tulajdonságaiban nem kártékony és az egészségre sincs rossz hatással, igen kívánatosnak tartom a technika szempontjából.

Lisztünknek világos színe nem jelenti egyúttal annak jó minőségét, míg a malmászat útját tulajdonképpen a liszt világos színe irányítja. Ha ez a becsérték, amely valaha csak 15%-os lisztkihasználásnál volt elérhető és ma egy 50%-os kihasználásnál is el lehet érni, akkor nem fog különleges szerepet játszani, hogy egy 70%-os kihasználásnál még egy világos lisztgyeredékünk van.

Ha más élelmiszereket szabad fehéríteni anélkül, hogy a fehérítés akadályokba ütközne, akkor a lisztfehérítést nem szabad azért ellenezni, mert azelőtt nem volt szokásos. A lisztfehérítés ellenzőinek nem szabad nyugtalanodni fejtegetéseimnek tisztán akadémikus jellegétől. Még nem vagyunk olyan messze, hogy lisztet használható módon fehéríteni tudjunk.

A gazdasági szükségesség határozza meg a kivonat-lisztminőségeket. Ezen követelmények előtt azonban mindnyájan meg kell, hogy hajoljunk. Jobb és a mai idők szellemének megfelelőbb, ha minden kortársunk valamivel sötétebb vagy barnább süteményt kap, minthogy ha egyik része hófehér, másik része annyival sötétebb lisztből készült süteményt kapna. Itt is érvényes a szép jelszó: „Közérdek az egyéni érdek fölött.”

(Wien)

Dr. Czadek Ottó udvari tanácsos

Meghívó

Az Országos Malomszövetség folyó évi rendes közgyűlését április hó 1-én, szombaton délután 10 órakor tartja a Zeneművészeti Főiskola (VI. Liszt Ferenc-tér 8. sz. alatt) épületének kistermében.

A közgyűlésre a Szövetség tagjait, továbbá tagságra való tekintet nélkül a visszatért Felvidék összes malmait tisztelettel meghívjuk.

Budapest, 1939 március 14.

Dr. Temesváry Imre
orsz. elnök.

Illés Sándor
főtitkár.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Az intézőbizottság évi jelentése.
3. Az 1938. évi zárószámadás és leltár, a felmentvény kérése.
4. Az 1939. évi költségvetés.
5. Általános tisztújítás.
6. A Felvidék malomiparának bekapcsolása, a Felvidéki szakosztály megalakítása, tisztikarának és választmányának megválasztása.
7. Csuvározás és esztertelepek.
8. A zártszám végrehajtása.
9. A vámörlési díj.
10. A lisztforgalmiadóválság.
11. Dr. Frankl Pál (Csorna) 3 fellebbezése intézőbizottsági határozatok ellen.
12. Esetleges indítványok. (Az alapszabályok 15. §-a értelmében csak a közgyűlést legálább 3 nappal megelőzően beérkezett indítványok tárgyalhatók).

A március hó 25-ére hirdetett rendes közgyűlés április 1-re halasztott.

Örleményeit legjobban értékesíti:

„BARÁZDA” Mezőgazdasági és Kereskedelmi kft.

Budapest, VI. ker., Vilmos császár-út 45. — Telefonszám: 119—516.

INNEN-ONNAN

 # Uj szempontok a malmi kártevő rovarok elleni küzdelemben és a gabonátárolásban. A „Die Mühle“ legutóbbi számában érdekes cikket közöl erről a tárgyról egy éles megfigyelő tollából. Uj szempontok érvényesülnek a cikkben, mely kivonatossan a következőket mondja: Minden szakember tapasztalatból tudja, hogy a tároló gabona a téli hónapokban alig, vagy éppen nem hajlamos a felmelegedésre. Így sokkal kevesebb kezelési munkát igényel, mint a nyári hónapokban. Eppen úgy, mint ahogyan a búza lélegzése hideg időben a legminimálisabbra szorítkozik, a kártevő rovarok élet- és szaporodási viszonyai is természetesen erősen korlátozottak. Így például a zsisziknek legkevesebb 12° megre van szüksége ahhoz, hogy szaporodják. Legkedvezőbb számára a 20° meleg, míg 12°-on alul már nem rak többé petéket, hanem megmerevedik. Merevségéből azonnal feléled, amint meleget érez, miután 2-3 hónapig is megél minden táplálkozás nélkül. Csak -5°-nál pusztul el ezen rovaroknak túlnyomó része. Teljesen csak 17° hidegnél vész ki a zsiszik, mit pontos és gondos kísérletek igazolnak. A gabona összes többi kártevője, így a lisztbogár, a lisztmoly, a svábbogarak és tücsökfélék stb. sokkal érzékenyebbek a hideggel szemben, mint a zsiszik és -14° mellett már elpusztulnak. Kivételt képez a lisztgubac, mely tudvalevőleg a búzaszemet is megtámadja. Ezt a kártevőt semmiféle normális hideg el nem pusztítja és csak 50° meleg képes kiirtani. Mindezen elődinek legjobb fejlődési talaja a nedves-meleg, bomlásba átmenő gabona.

Ha tehát a tároló gabona saját légzése, oxidációja folytán kezd felmelegedni, akkor ez intőjel arra, hogy a gabonához megfelelő módon friss levegőt vezessünk és hőfokát a normálisra szállítsuk le. Hideg időben ez nagyon könnyű feladat. Nem kell hozzá egyéb, mint a gabonát néhányszor átlatolni. Másrészt áll azonban a dolog meleg, forró, vagy nedvesen meleg időben. Külön megfelelő berendezés nélkül ugyanis a tároló gabonát csak a külső levegő hőfokára tudjuk lehűteni; ennél alacsonyabb hőfokra nem. A szárító- és hűtőberendezések is csak külső levegővel dolgoznak és a mesterséges szárítás alatt felmelegedett gabonát csak a külső levegő hőfokára tudják lehűteni. Amíg künn hideg, téli az idő, addig ez meg is felel teljesen. Ha azonban a nyár beáll, kánikula uralkodik s a hőség gyakran 32 fokig, sőt ennél is magasabbra emelkedik, akkor a külső levegővel már nem lehet a gabona bomlási processzusát hatályos módon feltartóztatni és a 20 fokon felüli hőmérséklet mellett az összes kártevő rovarok vígan élnek és erősen szaporodnak.

Ahhoz, hogy forró nyáron a tároló gabonát 12 fokra, vagy lehetőleg 0 fokra lehűtsük, olyan hűtőberendezésekre van szükségünk, mint amelyeket más iparágak, — melyeknek hűtésre szükségük van — már régen ismernek és használnak. A jövő gabonátárolásában és a kártevő rovarok elleni küzdelemben ilyen hűtőberendezéseknek rendkívül fontos szerep fog jutni. Megfelelő hűtés segítségével ugyanis a gabona lélegzése, anyagcsereje minimális mértékre fog szorítkozni és a kártevő rovarok egyáltalában nem fognak szaporodni. Jól izolált, légmentesen lezárható kamrákban fogják majd a gabonát tartani. A kamrában fekvő gabonán egy olyan légáramot vezetnek keresztül, mely előbb a hűtőgépekben a lehető legalacsonyabb hőfokra hűtetik le és ezen alacsony hőfokát a tároló gabonának is átadja. Ennek megtörténte után a kamrák teljesen és légmentesen lezártnak és termométerrel ellenőriztetnek. Amint azután a termométer jelzi, hogy a gabona kezd melegedni s hőfoka egy bizonyos határt elér, az egész eljárás elülről kezdődik. Ilyen eljárással lehetséges lesz majd a gabonát igen hosszú időn át eltartani, hogy ne mondjuk, konzerválni és a kártevő rovarok támadásától s azok szaporodásától megóvni.

Előfeltétele az ilyen hosszúságú tárolásnak, hogy a tároló kamrák, illetve silók feltétlenül légmentesen legyenek zárhatóak, továbbá, hogy a betárolt gabona valóban tárolóképes legyen már a betároláskor. Tehát semmiesetre sem tartalmazhat 15% nedvességnél többet. De feltétlenül eredményre csak abban az esetben számíthatunk, ha víztartalma a 13-14%-ot meg nem haladja. Magasabb víztartalommal bíró gabonát betárolás előtt okvetlenül szárítani kell. Kisebb tételeknél ez a szokott módon, forgatással, átlapátalással is elérhető. Nagyobb tételeknél azonban már csak mesterséges szárítás jöhet figyelembe. Számos szárítórendszer van használatban. Ezek mindegyike célhoz vezet. Az egyik lassabban, a másik gyorsabban. Arra azonban feltétlenül nagy súlyt kell helyezni, hogy a szárítás alatt alkalmazott hő ne legyen túl magas. Tudjuk ugyanis, hogy a túlságosan felhevített búza sikerje a hő behatása folytán fizikai és kémiai változáson megy át. Mászóval a magas hő a búza sikerjét megbontja. Az ilyen búza sütőképessége erősen csökken. A rozs, melyben ugyan kevesebb siker van, mint a búzában, szintén képtelen magasabb hőfokot elviselni, mert magas hőfok hatásának a keményítőtartalom elcsirizésedése és a csirizőképesség elvesztése, vagy erős csökkenése volna következménye. A szárítási folyamat alatt tehát a búzát legfeljebb 35°, a rozst 40° megre kell kitenni.

Az olyan gabona, mely 13-14% víztartalommal, 1-2 fokra lehűtve, jól izolált és légmentesen elzárt silóba kerül tárolás alá s melynek hőfokát állandóan ellenőrzik, elméletileg határtalan ideig eláll. Anyagvesztésnek, rovarok kártevésének nem lenne kitéve s így értéke is állandó marad. Kezelése csak hőfokának időnkénti újabb való leültetésére és hőmérsékletének ellenőrzésére szorítkozik.

 # Olajipari abraktakarmányok szokványai. A Budapesti Áru- és Értéktőzsde tanácsa március 1-i ülésén foglalkozott az olajipari abraktakarmányok szokványainak végleges megállapításával. Tekintettel arra, hogy sokszor olyan malom van az országban, mely olajsajtoló-üzemmel is rendelkezik s hogy ezeket a malmoikat az új szokványok nagyon közelről érintik, kivonatossan leközöljük az új szokványoknak mindazon határozmányait, melyeket a vidéki olajmalomnak ismernie kell.

Olajipari abraktakarmányok nevei.

1. §. a) Olajpogácsa (olajmagpogácsa, olajos magpogácsa) alatt az áru értendő, amely olajnak olajos magvából való sajtólása útján való előállítás folyamán melléktermék gyanánt marad fenn és darabos állapotban kerül forgalomba.

b) Olajpogácsa-dara, olajpogácsa-örlemény (liszt) alatt oly áru értendő, amelyet darabos olajpogácsának megőrölése útján állítanak elő és amely mint örlemény kerül forgalomba.

Az olajipari abraktakarmányokat határozott megjelöléssel kell forgalomba hozni.

2. §. (1) Az eladó köteles az olajipari abraktakarmányokat a költévében az első szakaszban meghatározott elnevezések egyikével pontosan megjelölni még akkor is, ha minta szerinti áru a vétel tárgya.

(2) Ezenkívül köteles az eladó kétséget kizáró módon megjelölni azt, hogy az abraktakarmány milyen magfajtából készült.

(4) Minden eladásnál feltüntetendő, hogy az áru:

a) zsírdús, avagy

b) zsírszegény áru-e,

feltüntetendő továbbá, hogy az áru szavatolt belértékű-e, avagy szokványminőségű-e?

(5) A hiányos megjelölésből származó minden kétség és joghátrány az eladó terhére esik.

A szállítás módja. (Zsákok).

3. §. (1) A tőzsdei ügylet tárgyát képező olajipari abraktakarmányok 100 kg-onként árulhatók.

(2) Ha a felek zsákkal együtt való (zsákos) szállításban állapodtak meg, úgy az ár 100 kg-ot tartalmaz. (Brutto für netto). Az áruval megtöltött zsákoknak egyenlő súlyúknak (egalizáltaknak) kell lenniük. Költségszámban való szállítás esetén ez a (egalizálási) kötelezett.

Hulladék őrésre legjobban bevált

PICCOLO kalapácsos őrőlgép

Kálmán József

Budapest, V., Kálmán utca 4. szám.

ség nem terheli az eladót. Ha a szállítás költségeiben, vagy a vevő zsákjaiban történik, csak a tisztasúly számlázható.

(3) A zsákoknak alkalmasnak kell lenniük arra, hogy bennük olajipari abraktakarmány szállíttassék. Papírszövetű zsák nem használható.

(5) Ha a felek nem állapodtak meg a zsákkal együtt való szállítás tekintetében, az olajipari abraktakarmányokat ömlesztve lehet szállítani, kivéve, ha a zsákokban való szállítás fuvarelny érdekében szükséges. Ez esetben a vevő köteles zsákokról gondoskodni.

Belföldi, külföldi áru szállítása.

4. §. (1) Más megállapodás hiányában az eladó választásától függ, hogy belföldi, vagy külföldi árut szállít-e?

A szállítás módja. Protein és zsirtartalom.

5. §. Az olajipari abraktakarmányok minőségére vonatkozólag a tőzsdei szokások általános részének megfelelő intézkedéseivel felül a protein és zsirtartalomra nézve a következő intézkedések irányadók:

(1) A forgalom tárgyát képezheti:

a) szavatolt belértékű és

b) szokványminőségű áru

a) szavatolt belértékű árunál a szavatolt alkatrészek mennyisége (nyers protein, illetőleg nyers zsír) az irányadó jogszabályok szerint külön-külön határozott számmal jelölendő meg.

b) Ha az eladás ily jótállás nélkül történik és ezért a protein és zsirtartalom külön-külön való megjelölése elmaradt (szokványminőségű áru), az egyes minőségeknél a protein és zsirtartalom összegének legalább az alábbi százalékokat kell elérni:

a) pogácsánál:

zsírszegény napraforgópogácsánál — — — 38%

zsírdús napraforgópogácsánál — — — 41%

lenmagpogácsánál — — — — — 37%

zsírszegény repecpogácsánál — — — — — 38%

zsírdús repecpogácsánál — — — — — 40%

zsírszegény tökmagpogácsánál — — — — — 50%

zsírdús tökmagpogácsánál — — — — — 54%

dohánymagpogácsánál — — — — — 38%

(2) Zsírdús pogácsa az olyan áru, melynek nyers zsirtartalma 14% fölött van.

Zsírszegény pogácsa oly áru, melynek nyers zsirtartalma 14%-nál kevesebb.

Minőségi hiányok.

A kisebb jelentőségű minőségi hiányok, melyeknek fennforgása esetén az áru értékesítését nélkül átveendő.

6. §. Nem lehet kifogásolni az árut:

1. amelybe természetes tisztatlanság, nevezetesen kismennyiségű idegen olajmag (keverék) oly kis mennyiségben fordul elő, hogy az áru minőségére és étrendi hatására az nincsen befolyással;

2. amelybe a gyártás alkalmával egyéb olajmag maradvány került jelentéktelen mennyiségben;

3. amely 2%-nál több földet és homokot együttvéve nem tartalmaz;

4. amelyben tört áru és pedig:

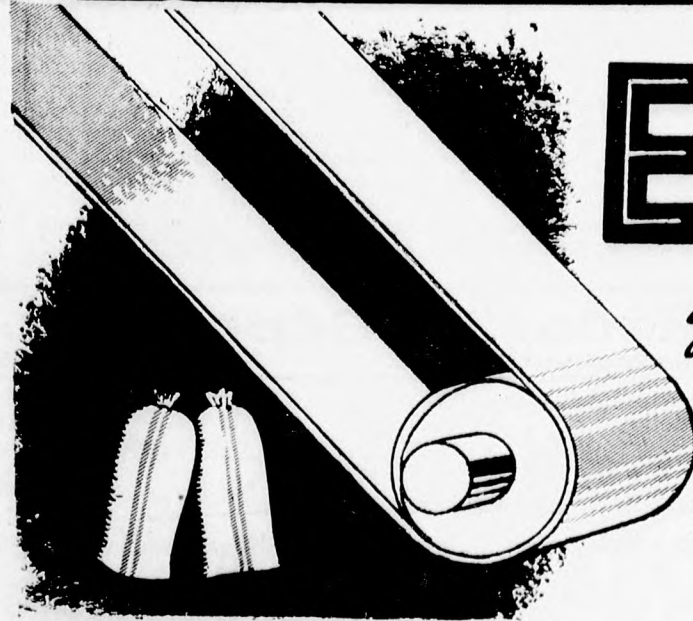
a) vastag pogácsában (kb. 5-7 cm vastagságú) 15%-ig

b) vékony pogácsában (kb. 1,5-2 cm vastagságú) 30%-ig fordul elő. Fél- és harmaddarabok nem számítanak tört pogácsának;

5. amelyben a hiány szavatolt, illetve kötelező (5. §) nyers protein és nyers zsirtartalommal szemben együttesen 1/2%-nál nem nagyobb,

6. ha a repecből készült olajipari abraktakarmány 0,3%-nál nem több mustármagolajat fejeleszt és ez az árunak takarmányozásra való felhasználhatóságát nem befolyásolja.

(Legközelebbi számunkban folytatjuk).

EMERGÉ

gumitextil hajtósíj

A MALOMBAN IS

zavaratlan munkát biztosít!

LÁTOGASSA MEG PAVILLONUNKAT A MEZŐGAZDASÁGI KIÁLLÍTÁSON

A Népegészségügyi és Munkásvédelmi Szövetség munkásvédelmi értekezlete Szegeden 1939 február 23-26. között. A Népegészségügyi és Munkásvédelmi Szövetség Szeged városának és a szegedi Kereskedelmi és Iparkamarának meghívására Szegeden február hó 23-26. között nagyszabású munkásvédelmi értekezletet tartott, amelynek résztvevői az ország legnagyobb gyárvállalatainak munkásügyi intézői, gyárgondozói, valamint hatóságok képviselői voltak. Budapest székesfőváros polgármestere 7 kiküldött útján képviseltette magát, a m. kir. iparügyi minisztérium nevében Dobos Gyula m. kir. miniszteri műszaki tanácsos jelent meg a konferencián, azonkívül résztvevőt delegált az OTL, Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye alispánja, a Kereskedelmi és Iparkamarák és más közületek.

Az értekezlet első előadója dr. vitéz Csia Sándor Máv igazg. főorvos, eü. főtanácsos a munkások hitéletéről tartott ismertető előadást. A második napon Pongrácz Albert, a szegedi Kamara osztályelnöke elnököl. Bálint Károly építész mérnök a munkáslakások problémáját; Szathmáry Sándor Máv mérnök a balesetelhárítást; dr. Jankovich Adél egyet. tanársegéd a képességvizsgálat, valamint az üzemi orvosi rendelők; dr. Zemplényi Imre, a Salgótarjáni Kőszénbánya Rt. orvosa a gyári fogorvosi rendelők, Sellő Miksa ny. Máv. főmérnök a munkások részese a vállalat hasznából kérdését ismertette a résztvevőkkel.

A harmadik napon, székelyhídi Hammer Géza ny. iparügyi miniszteri osztályfőnök elnököl. Megvitásra kerültek a következő vezérfonalak: Első segítségnyújtás. Ismertette: Vogronits Pálné, Stanga Sára, a Magyar Kender, Len- és Jutaipar Rt. szegedi telephégyárgondozója. Munkásöltözök. Ismertette: Hegedüs Ármán, szfv. műsz. főtanácsos. Munkásügyi intézők ügyrendje. Ismertette: dr. Rostás Ilona, a Magyar Kender, Len és Jutaipar pestszenterzsébeti telephégyárgondozója. Törvényes munkásvédelem. Ismertette: Beretvás István szegedi iparfelügyelő.

Az értekezlet negyedik, egyben utolsó napja vasárnap, 26-án volt. Ezen a napon az elnöki tisztet székelyhídi Hammer Géza ny. iparügyi miniszteri osztályfőnök töltötte be. Az értekezlet megtanácskozta a következő problémákat: Szórakozás, üdülés, kultúra, ismertette Szántó Menyhért, m. kir. udvari tanácsos, ny. h. államtitkár. Piatalkorú munkások védelme. Ismertette: Arvay Artúr, a TRUST osztályfőnöke. Emberi tényező a munkavégzésben. Ismertette: Beczkó József szkv. műszaki tanácsos. Alokoholizmus. Ismertette: Sellő Miksa, ny. Máv főmérnök. Munkásügyi tanácsok. Ismertette: Solymár György áldozópap, a Katolikus Legényegyletek Országos Szövetségének főtitkára. Valamennyi előadást élénk megbeszélés követte és a tanácskozások folyamán sok értékes határozathozatal történt.

Egy elektromos meghajtású tisztántúli nagymalom érdekes vitába keveredett a várossal, mely tulajdonosa az ottani villanytelepnek. A szóbanforgó malom több éven át 800-900 vagón terményt őrölt meg, évi 180.000 KW áramfogyasztással. A város azt vitatja, hogy bármilyen modern is a malom berendezése, mégis öt kilowatt körüli áramra van szüksége egy mázsa megőrléséhez. Ez pedig 800 vagón őrlésénél 400.000 KW áramfogyasztást jelent. Ezzel szemben a malom csak 2.25 KW villamosenergiát fogyasztott. A malom következetesen megmaradt amellett, hogy olyan a berendezése, mely lehetővé teszi a kimutatott alacsony áramfogyasztást. Minthogy a hazai magas villamosáram árak mellett az elektromos meghajtás egyike a legdrágábbaknak, minden elektromos meghajtású malom régi törekvése az, hogy műszakilag annyira tökéletesítse berendezését, hogy áramfogyasztását a lehető legkisebbre redukálhassa. Ugyálszik, hogy a tisztántúli malomnak ez olyan mértékben sikerült, mint másnak még nem. Valószínű tehát, hogy egy találmányról lehet szó, mely a malomiparban rendkívül nagy érdeklődésre tarthat számot, ha azt tulajdonosa közzéteszi.

A kft és csendes társaságra vonatkozó jogszabályok kiterjesztése a Felvidékre. A 2.560/1939 M. E. sz. kormányrendelet értelmében a korlátolt felelősségű társaságról és a csendes társaságról szóló 1930:V. törvényeikk, továbbá — az abban foglalt felhatalmazás alapján — az annak végrehajtása tárgyában kibocsátott rendeletek a Magyar Szent Koronához visszacsatolt területen hatályba lépnek. Hatálybalépés napja 1939 március 5.

A magas nyomás csodáiról. A magas nyomás hatásait az ipar és technika már eddig is számos irányban használta ki. Abban az arányban, amelyben a tudomány a nyomást fokozni tudja, mindig újabb és újabb megfigyelésekre és tapasztalatokra nyílik alkalom. A híres Bergius-féle szén cseppfolyósításhoz pl. 300 Atm. nyomást használnak. Ahhoz, hogy a levegőből nitrogént nyerjünk, 350 Atm. nyomás szükséges. Ugyanezen célra a Claude-féle olcsóbb eljárás már kerekén 1000 Atm. nyomással dolgozik. Azt, hogy számos anyag magas nyomás alatt fizikai és kémiai tulajdonságait megváltoztatja, Kiek bécsi tudós már ötven év előtt bebizonyította, noha akkor még nem tudtak olyan nyomást előállítani, amely a mai eredményeket még csak meg is közelítette volna. 25.000 Atm. nyomás megdöntötte azt a régi tanítéletet, hogy a víz nem nyomható össze jelentősen. Ezen nyomás alatt ugyanis egy 100 cm magas vízoszlop 60 cm-re nyomható össze. Magas nyomás alatt közönséges gépelaj szilárd testté változik. Néhány év előtt egy amerikai kísérleti laboratórium közönséges paraffingyertyákat tett ki rendkívül magas nyomásnak, melynek hatása alatt a gyertyák acélkemény tömeggé változtak, mellyel vaslemezekbe kerek lyukakat lehetett kinyomni.

Ez aztán racionális területkihasználás! Minden újságolvasó ember tudja, hogy a világ nagyvárosaiban milyen megfizethetetlenül drága a telek. Azért kénytelenek az építkezésekkel már-már a felhőkig felmenni. Egy élelmes pittsburgi vállalkozó autogarázst akart építeni, de csak egy parányi darabka telekreze volt, amelyhez hozzávásárolni a horribilis árak miatt semmit sem volt képes. Ugy oldotta meg a kérdést, hogy egy páternosztárszerű felvonót épített. Ahhoz hasonló, amilyen nálunk is számos középületben használatban van és mint állandóan forgó, végnélküli lánc, személyeket szállít az emeletekre. Azonban a szállítófülkék helyett jókora kabinok vannak a páternosztársra építve, zárható ajtókkal és olyan nagyságban, hogy azok mindegyikébe egy automobil elfér. Összesen 24 ilyen kabin van a felvonókészülékben, tehát 24 autót képes a vállalat egyszerre garázsírozni. Minden kabinbélőnek kulesa van kabinjához, melynek belsejéből az autót maga bocsáthatja le a földszintre. Az egész autogarázs mindössze 32 méter magas és összesen 35 négyszög méter alapterületet foglal el.

Tisztességtelen versenyesetben kúriai döntvény. Egy kúriai határozat kimondja, hogy „közérdek vagy jogos magánérdek megővése, tárgyilagossághoz és indokolt szükségesség nélkül a versenytárs árujának a saját áruval való összehasonlítását a tisztességes üzleti felfogás akkor is tiltja, ha az állítás egyébként való.” (C. IV. 5559/1938., 1939. jan. 18.) Ezen döntést azoknak figyelmébe ajánljuk, akik szennvedélyes röpcedulaosztogatók és röpcedulákon a versenytársról, annak lisztjeiről becsmélően nyilatkoznak, míg a magukét magasztalják.

MÁVAG barnaszéngenerátor

üzembiztos, robbanásmentes.
Nagy megtakarítás a fa-, faszén-, Diesel- és gőzizmekkel szemben.
Üzemből az ország minden részében.

MÁVAG

kőrforgó-, turbina- és dugattyús szivattyúk, duplex gőzszivattyúk, víz- és gőzarmatúrák, tolózárok, csapok.
Ismeretetés, mérnöki látogatás díjtalan.

Magyar Királyi Állami Vasgyárak Kereskedelmi Képviselete R. T.

BUDAPEST, VIII., MŰZEUM-KÖRÜT 18.

TELEFON: 13-33-94.

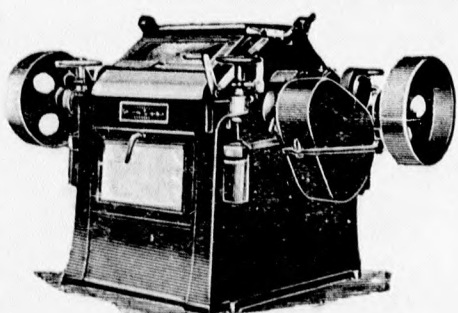
Új központi munkabérmegállapító bizottság. Eddig minden kereskedelmi és iparkamara mellett külön-külön munkabérmegállapító bizottságok voltak rendszeresítve. Most az iparügyi miniszter 4109/1939. Ip. M. sz. rendeletével ezeket felmentette és központi élelmezési-ipari munkabérmegállapító bizottságot nevezett ki. Az élelmezési-ipari csoportban csak egy bizottság alakult, mely azonban három tagozatra: 1. hentes- és mészáros-, 2. sütő- és 3. malomipari tagozatra oszlik. A bizottság elnöke: Simay Gyula dr. ny. kir. ítélőtáblai tanácselnök; alelnöke: Vajna Ede ny. szfv. tanácsnok; érdektelen rendes tagjai: Egyri István ny. iparügyi min. tan., Péterffy Oktáv ny. min. tan., és Eichardt Vilmos; érdektelen póttagjai: Méhes Mózes ny. áll. számszéki tanácselnök és Sándor Zoltán dr. műegyetemi adjunktus. Rendes tagok a malomiparos munkaadók közül: Mayer Ottó műszaki igazgató, Schmidt Béla, Csiha Győző és Jerkó Sándor malomtulajdonosok; póttagok: Jókai Imre, Zsoldos László, Kerékgyártó Kálmán és Zám-bory Endre. A munkavállalók részéről rendes tagok: Deák Lajos szövetségi titkár, Koppány Sándor molnársegéd, Novák Imre szfv. titkár és Zsigmond István molnársegéd; póttagok: Afra István, Katona György, Kiszely László és Straser Miklós molnársegédek. A bizottság jegyzője: Adamecz Kálmán gépészmérnök, iparügyi minisztériumi előadó. A magunk részéről nem találjuk kielégítőnek, hogy amíg hét budapesti malom két tag képvisel a bizottságban, addig négyezer vidéki malomnak szintén csak két tagsági hely jutott a bizottságban.

Csereteleppanások a Felvidékről cím alatt f. hó 4-i számunkban megjelent közleményünk kapcsán, a cikkben leközölt levél írója, Csetnek László örhalmi malomtulajdonos, arról értesít bennünket, hogy levelébe gépelési elírás folytán szó- és betűhiba keveredett. Levelének azon kitétele, hogy „...mert egyik kartárs volt örletökörzetem minden községéből a malmába és csereteleppére való esalogatással elvonja örletőimet”, téves. Eredetileg ugyanis azt kívánta írni, hogy „...mert valamelyik kartárs volt örletőkörzetem minden községéből a malmára és csereteleppére hivatkozó röpírat-formájú értesítésekkel elvonhatják örletőimet.” Készséggel adunk helyet a helyreigazított nyilatkozatnak, mert ezzel is tompítani akarjuk az ottani feszültséget és lehetővé tenni az érdekeltek barátságos és kartársias szellemű megegyezését.

Meghosszabbították a felvidéki iparjog-sítvány-kérelmek benyújtási határidejét. A hivatalos lap március 12-i számában megjelent kormányrendelet értelmében az ipar (kereskedelem) gyakorlására jogosító engedély iránti folyamodványok benyújtására megállapított és az 1100/1939 M. E. sz. rendeletben eredetileg március 15. napjában megállapított záró határidőt 1939. évi április 15-ig meghosszabbították. A szükséges okmányok pótlására megállapított utólagos határidőt pedig olyképpen módosították, hogy a hiánypótlás végett visszadott kérvényeket a felhívás kézhezvételétől számított 30 nap alatt kell, a kívánt kiegészítéssel ellátva, a telephely szerint illetékes I. fokú iparhatósághoz benyújtani.

Januári ásványolajtermelésünk. Magyarország ásványolajtermelése 1939. év január havában 66.183 q-t tett ki, szemben az 1938. év hasonló időszakának 17.776 q termelésével. Ez adatok mutatják, hogy ásványolajtermelésünk egy év alatt közel négyszeresre emelkedett.

Szőlőmagból olaj. Németországban az 1938. évben 250 szőlőmag-gyűjtőállomás dolgozott. Összesen 36.000 q szőlőmagot gyűjtöttek be. Ebből 1532 q olajat préseltek ki. Az előző 1937. évben még csak 1/3 része gyült össze ennek a mennyiségnek, amennyiben csak 5500 q szőlőmagot, 277 q olajnyeréssel, szedtek össze a gyűjtőállomások. Nálunk sokkal nagyobb tere volna egy ilyen gyűjtőakciónak. A falvak népe szüret után ügyis javarészt munka nélkül marad. Aránylag kis fáradsággal szép mellékkeresetre lehetne szert tenni, különösen sokgyermekes családoknak. Nemzetgazdasági szempontból sem közömbös, hogy az a rengeteg mennyiségű nyersanyag, mely szőlőmag alakjában teljesen veszendőbe megy, a jövőben kihasználtsék. A szőlőmagnál olajtartalom tekintetében még sokkal értékesebb az akácfa-mag. Ebből is hihetetlen mennyiséget lehetne összegyűjteni, feldolgozni és a vele foglalkozókat keresethez juttatni.

Első Magyar Gazdasági Gépgyár R.-T.
Budapest, VI., Váci-ut 19. Táviratcím: EMAG. Telefon: 298-960.

Vállaljuk teljes

malomberendezések

szállítását, **átalakítását** minden nagyságban, saját legjobban bevált örlési eljárásunk szerint. — Gyártjuk az összes MALMI GÉPEKET a legkisebb malmok részére is.

Költségvetés és mérnöklátogatás díjtalan!

 # Szabályozzák a fűszerpaprika termelését a visszaesetolt Felvidéken. A fűszerpaprika termelésének szabályozása tárgyában kibocsátott 1890/1934. M. E. sz. rendelet hatályát a 2250/1939 M. E. sz. kormányrendelet a Magyar Szent Koronához visszaesetolt felvidéki területekre kiterjesztette. A rendelet a fűszerpaprikatermelés számára új zárt területet létesít. Az új körzet, melyet a rendelet „Ersékújvári körzet” néven nevez meg, magában foglalja Komárom, Esztergom, Nyitra, Pozsony, Bars és Hont vármegyéknek a rendeletben felsorolt községeit.

 # Hítelnnyújtási és meghosszabbítási tilalom külföldiek részére a visszaesetolt Felvidéken. Mint a Magyar Nemzeti Bank körlevelében közli, tilos külön engedély nélkül akár pengőértékre, akár külföldi értékre szóló hitel nyújtása, vagy meghosszabbítása külföldön lakó cégek, vagy személyek részére. Ez természetes folyamánya a 4500/1931 M. E. sz. rendeletnek, melynek hatályát a visszaesetolt területekre a 8220/1938 M. E. sz. kormányrendelet kiterjesztette. A Magyar Nemzeti Bank egyébként további intézkedésig engedélyt ad mindazon hiteleknek meghosszabbítására, melyeket a visszaesetolt területen székhellyel bíró cégek, természetes és jogi személyek 1938 november 4-én, vagy előzőleg a cseh-szlovák köztársaság területén székhellyel bíró cégeknek, természetes vagy jogi személyeknek nyújtottak. De csak abban az esetben, ha a meghosszabbítás a hat hónapot meg nem haladja. Az ilyen jellegű meghosszabbításokhoz tehát nem kell a Magyar Nemzeti Bank előzetes engedélyét kikérni, de azonnal írásban be kell jelenteni. A jelentésnek tartalmazni kell a hitelező nevét és lakhelyét, az adós (adózársak, kezesek) nevét és lakhelyét, a hitel keletkezésének időpontját, jogcímet és természetét (váltóhitel, jelzálog stb.) a hitel összegét, a meghosszabbítás előtti és utáni lejárat időpontját. A visszaesetolt területen lakó, illetve ott székhellyel bíró természetes és jogi személyeknek, cégeknek a cseh-szlovákiai viszonylatban fennálló és a még visszaesetolás időpontja előtt keletkezett tartozásainak és követeléseinek kompenzálására vonatkozó kérelmeket a jövőben a Takarékpénztárak és Bankok Egyesületénél (V., Akadémia utca 1.) beszerezhető nyomtatvány felhasználásával kell előterjeszteni.

 # Az ipari közigazgatási joggyakorlatból. (Az iparügyi miniszter 46.283/1938 Ip. M. sz. döntvénye). Az 1884:XVII. tc. 36. szakasza alapján valamely iparüzlet által okozott háborgatás megszüntetése iránt csak oly természetű intézkedések tehetők, amelyek az ipar gyakorlatát ki nem zárják. Az iparüzlet, ha káros befolyás másképp el nem hárítható, csak teljes kárpótlás mellett, kisajátítás útján szüntethető meg.

 # Vas a tenger homokjában. A Róma környékével párhuzamosan haladó tengerpartot a fürdőzők messzire elkerülik. Ugy néznek ki ugyanis azok, akik ottan fürödnek, mint a kéményseprők. Ezt az a fekete tengerhomok okozza, mely a partot azon a vidéken ellepi. Senki sem gondolt arra, hogy ez a fekete homok, mely a thyrreni tenger partját mintegy 250 kilométer hosszúságban elborítja, kiaknázatlan kincseket rejtget. Csak a legutóbbi időben, amikor az önellátás, az autarkia gondolja arra készítettek az olaszokat is, hogy mindenütt nyersanyag után kutassanak, jöttek rá arra, hogy az ominózus homok fekete színét gazdag vastartalma okozza.

Megállapították, hogy a 250 kilométer hosszú partvidéken húzódó homoksáv másfélmillió tonna mágnesvaskövet tartalmaz és hogy ezt az ércet egyszerű elektromágneses eljárás segítségével ki lehet vonni a homokból. Ezekután megkezdtek ezen ércetelep racionális kitermelését, hogy az óriási vaskincset az olasz ipar részére hozzáférhetővé tegyék. A Societa Aeriaie Terni első telepét már felállította a tengerparton. A helyszínen választják ki az ércet a homokból elektromágneses szeparátorok segítségével és a „Terni” társaság vasműveiben — megfelelő tisztítási eljárás után — tiszta vassá változtatják át. A nyers érc 62% tiszta vasat tartalmaz, mely kénült és foszfortól teljesen mentes. A fentebb említett másfélmillió tonnányi vasérc csak az a mennyiség, mely a parton szabadon hever. Ennél azonban sokszorosán több fekszik a tengerpart vizalatti részén. Azt is ki fogják aknázni, amint a szárazon heverő homok kiaknázásával elkészülnek.

ROVÁTKOLÁS
és CSISZOLÁS legkülönbözőbb gépekkel futmányos áron
GENERAL LAKATOSÜZEM (FARAGÓ)
BUDAPEST, V., VÁCI UT 42. SZÁM. Telefonszám: 2.914-14

**FŐMOLNÁROK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE
KÖZLEMENYEI**

Választmányi ülés április 2-án, vasárnap délelőtt 10 órakor lesz megtartva a budapesti Vegyesipar-estület IX. Ferenc körút 29. szám alatti tanácstermében. Tekintve, hogy a mezőgazdasági kiállításal kapcsolatban félárú utazási kedvezményvel lehet Budapestre utazni, e fontos választmányi ülésen nemcsak a rendes, hanem a választmányi póttagoknak is meg kell jelenni. Azok a kartársak, akik már az előző napon Budapesten tartózkodnak, szíveskedjenek a szövetségi titkárnál telefonon (12-66-66) jelentkezni.

Az átminősítés nagyhorderejű kérdésében Szövetségünk elnöksége az iparügyi miniszter felhívására már megtette írásban részletesen és a legteljesebb alapossgal kidolgozott, szak-szerű előterjesztését. Valószínű, hogy e tárgyban a minisztérium szakértekezletet is össze fog hívni, amelyen az érdekelte szövetségek képviselőit fogjuk magukat. Szövetségünk előterjesztésének ismertetésére alkalomadtán sor kerül, aminek sikerében föltétlenül bízunk.

Önképzőköri ülés Törökszentmiklóson. Fülöp Imre önképzőköri jegyző jelenti, hogy a f. hó 15-én megtartott ülésen Deák Illés szolnoki főmolnár folytatta, egyúttal be is fejezte a malomipari szakrajzról, diagramkészítésről és tervezésről szóló előadássorozatát. Ugyanezen ülésen szószertint ismertetésre kerültek a szövetségi alapszabályok is. A legközelebbi ülés április 2-án lesz.

Gyenge Lajos társelnök köszönete. A legutóbbi lapszámban közöltük t. tagjainkkal, hogy Szövetségünk népszerű társelnökét komoly üzemi baleset érte. Ebből az alkalomból számtalan kartársunk írásban kereste fel a debreceni Horthy-kórház belgyógyászatan fekvő társelnököt jókívánságaival és miután társelnökünk egészségi állapota sajnos nem engedte meg, hogy az üdvözlétekre egyenként válaszoljon, ezúton köszöni meg a kartársak együttérzését és jókívánságait.

Értekezlet Nyiregyházán. F. hó 12-én számos érdeklődő jelenlétében a nyiregyházi és környéki molnárok értekezletet tartottak, amelynek előadója Lenhardt József tarcali főmolnár volt. A tisztújítás során Rács Imre és Ács Imre főmolnárok személyében új vezetőségi tagokat választottak, majd Lenhardt főmolnár tartott előadást a Rekord mosogépről, valamint egy négyjáratú roz- és egy nyolejáratú búzamalom átalakításáról. Előadó párhuzamot vont ugyanezen malom működése között, szembeállítva egymással azt, hogy mi volt az órlési eredmény, amikor külön-külön, s amikor összekötve működött. Utána időszertű kérdésekről tárgyaltak az összegyűlt kartársak, így többek között a munkaidő- és munkabérendelet be nem tartása miatt foglaltak állást. E kérdésekről április 2-i választmányi ülésünk fog foglalkozni. Az önképzőkör egyébként minden hónap első vasárnapján ülést tart.

MAGYAR LAJOS
GÉPSZIJ- ÉS MŰSZAKI BŐRÁRUGYÁR
RÉSZVÉNTÁRSASÁG
Budapest, V., Katona József-utca 9—11. sz.
Telefon: 113-703 és 120-262.
G y á r t :
bőr-hajtósíjokat, műszaki bőrárukat, textil-technikai bőrárukat a legjobb minőségben, elsőrendű kivitelben. Szakszerű tanácsadás minden szíjtechnikai kérdésben.
„Triumphflex”-gépszij
a modern gépi üzem
legjobb hajtósíjja

Olajmalmokban ma már nélkülözhetetlen a FELEKI-féle
Napraforgóhajaló-gép
Árusítja: **Kemény Manó**
Budapest, V., Akadémia-utca 21.

Mestervizsga Debrecenben. A debreceni iparkamara kebelében működő molnár-mestervizsgáztató bizottság, amelynek tagjai között két vezetőségi tagunk is helyet foglal, f. hó 6-án és 8-án mestervizsgálatot tartott. Kilenc jelentkező közül Deák Illés kartársunk jeles eredménnyel, egy pedig szótöbbséggel vizsgázott, míg a többi 7 jelentkezőt vissza kellett utasítani, akik a vizsga újabb szigorított követelményeinek nem tudtak megfelelni.

Főmolnárok és főgépészek jogviszonyának rendezésére vonatkozó cikkünk, mely lapunk március 11-iki számában jelent meg, élénk visszhangot keltett ország-szerte. Egyre-másra kapjuk a hozzászólásokat s csak ezekből látható teljes valóságban, hogy mennyire megérett már ez a kérdés a rendezésre s milyen nagy örömet keltett az érdekelte főmolnári és főgépész-karban az iparügyi minisztérium elhatározása, hogy t. i. a kérdés intézményesen rendeztesse. Lehetetlen leközelni a beérkezett hozzászólásokat és észrevételeket. Hiszen túlnyomó részben mindaz, amit az érdekelte főmolnárok és főgépészek a saját igazuk mellett felhoznak, már régebben köztudomású. Kivételt teszünk azonban Sumalán István miskolci főgépész levelével, mert a főmolnári, illetve a főgépészi minősítés megállapítása tekintetében új eszmét vet fel. A levél a következő:

„Erdeklődéssel olvastam Winkovich József bajai főmolnár úr lapjuk márc. 11-iki számában megjelent és a főmolnárok és főgépészek jogviszonyának rendezésére vonatkozó észrevételeit. Azt hiszem, hogy az összes érdekelte helyeslik megállapításait. Legyen szabad nekem is, mint érdekelte főgépésznek megemlíteni, hogy sok kis-sőt nagyobb malomban alkalmazott főmolnár és főgépész is sérelmesnek tartja a rendelettervezetet. Hosszú évek során szerzett főmolnári, vagy főgépészi gyakorlat értékét nem lehet aszerint elbírálni, vajjon az illető parancsol-e tiz, illetve öt embernek. Ha eszerint bírálnák meg a jogosultságot, akkor édes kevés kis- és középmalomban dolgozó, kifizetésű, de nagy gyakorlati tudással rendelkező főmolnárt és főgépészt lehetne a javaslat célját képező jogvédelemben részesíteni. Példának felhozom, hogy jelenlegi alkalmaztatásom helyén a főmolnár 25 éves gyakorlattal bír. Ezzel szemben éjjel-nappali órlés esetén is csak 4 nappali és 4 éjjeli, összesen tehát 8 ember munkáját irányítja. Így áll a dolog a főgépészekkel is. Tegyük fel, hogy egy malom meghajtó erejét egy 130 lóerős gázgép szolgáltatja. Éjjel-nappali üzem esetén a főgépészen kívül mindössze 3 segéderő van a gép mellé beosztva (3x8óra=24 üzemóra). Ezzel szemben a legtöbb helyen csak két segéderőt kap a főgépész és 8 órát maga is a gép üzemi kezelésével tölt el. Pedig ezenkívül még motorszereelő, villanyszerelő, lakatos, esztergályos is kell, hogy legyen. Mindezek felül még felelős a gép mellé beosztott emberekért is, legyen bár ezek száma egy, vagy öt. Átgondolva a rendelettervezetet, inkább a szakmában eltöltött gyakorlati időt és a tényleg betöltött munkakört kellene a minősítés szempontjából figyelembe venni. Volna egy másik megoldás: *Ha úgy a főmolnárokat, mint a főgépészek részére képesítő tanfolyamot létesítenének,* hol mérsékelt tandíj lefizetése ellenében vizsgázhatnának a részt venni hajlandók. Különösen a fiatalabb generáció. Ugyanis 10—20—30 évi szakmai gyakorlat után kevesen óhajtanának vizsgázni, mert az eltöltött évek — azt hiszem — nagyobb értékkel bírnának, mint egy újkéltű vizsgabizonyítvány. Fontosnak tartom még, hogy a rendelettervezetbe úgy a főmolnárokat, mint a gépészek országos szövetségének vezetői is hozzá-szólhassanak.”

Főmolnárokat, vezetőmolnárokat és minden egyes tanult molnárt felhív a Szövetség, hogy felvételre való jelentkezésüket a központi iroda címére (Budapest, V. Pozsonyi út 16. III. 18.) szíveskedjenek beküldeni, ahonnan a belépési nyomtatványt azonnal megkapják a kartársak. A tagsági díj egy évre 5 pengő, az egyszers-mindenkorra szóló beiratási díj 1 pengő. — A szövetségi tagsággal az önképzőköri tagság együtt jár. Minden tanult molnárnak ebben a táborban a helye.

Minden mezőgazdasági terményt, vetőmagot, olajmagvakat, olajpogácsát, lent, kendert, gyapjút vesz és elad a legelőnyösebb napi áron
NYIREGYHÁZI GABONAKERESKEDELMI R.-T.
Nyiregyháza, Zrinyi Ilona-u. 7.
Telefon: 221. Táviratcím: Nyirgabona

A Főmolnárók Országos Szövetségének alapszabályai

(III. folytatás.)

12. §.

A közgyűlés tárgyai.

- Határozat a választmány évi jelentése és a számadatok fölött.
- Határozat a számvizsgálóbizottság jelentése fölött.
- Felmentvény megadása a tisztikar és a számvizsgálóbizottság részére.
- Határozat a Szövetség vagyonát érintő kérdésekben és mindazon kérdésekben, melyekben a döntés a választmány hatáskörét meghaladja.
- A tagdíjak és esetleges egyéb hozzájárulások megállapítása.
- Határozat az évi költségvetés fölött.
- A választmány, az elnökség, a tisztikar három évi időre és a számvizsgálóbizottság tagjainak egy évi időre titkos szavazás útján, egyszerű szótöbbséggel való megválasztása.
- Határozat a választmány és az elnökség indítványai fölött.
- Határozat olyan indítványok fölött, amelyeket a közgyűlést legalább nyolc nappal megelőzően juttattak az elnökséghez a közgyűlésen való tárgyalás kérelmével.
- A választmány valamely határozata ellen a közgyűléshez beadott fellebbezés fölötti döntés.
- Az alapszabályok módosítása.
- Más egyesülettel való egyesülés (fúzió) elhatározása.
- Felosztás és ez esetben a vagyon hováfordítása tárgyában való határozathozatal.

A közgyűlésekről jegyzőkönyvet kell felvenni. A jegyzőkönyvnek a közgyűlés lényeges mozzanatait kell tartalmaznia a közgyűlésen résztvevő tagok felsorolásával. A közgyűlésről készült jegyzőkönyv a közgyűlés vezetője és jegyzője által aláírandó és a közgyűlésen kijelölt két jegyzőkönyvhitelítő által hitelesítendő.

13. §.

A választmány.

A választmánynak vannak hivatalból tagjai és választott tagjai. Hivatalból tagjai a választmánynak az elnökség tagjai. Választott tagjai a választmánynak mindazon rendes tagok, akiket a közgyűlés három évre választmányi tagokul megválaszt. A választmányi tagok száma 12-nél kevesebb és 20-nál több nem lehet. A választmányi rendes tagjai mellett póttagok is választandók és pedig ha a választmányi tagok száma 15-nél nem több, három póttag, ha 15-nél több, négy póttag választandó. Választmányi tagsági hely megürülése esetén a legtöbb szavazattal rendelkező póttag hívandó be. Ha a póttagok közül kevesebb, mint egyenlő szavazattal rendelkeznek, sorshúzás dönt.

A választmányt az elnök vagy akadályoztatása esetén alapszabályszerű helyettese legalább félevenként egyszer egybehívni köteles. A választmányi tagok legalább egyharmadának írásbeli kívánságára azonban az elnök a választmányt egy héten belül, különös sürgősség esetén pedig haladéktalanul egybehívni tartozik. Az elnök köteles gondoskodni arról, hogy a választmány egybehívása oly módon történjen, hogy minden választmányi tag a választmányi ülés helyéről és időpontjáról idejekorán értesüljön.

A választmány csak akkor határozatképes, ha összes tagjainak legalább egyharmada jelen van. A választmány tanácskozási rendjét és a javaslatok fölötti szavazás módját maga határozza meg, határozatát rendszerint nyílt szavazással, egyszerű szótöbbséggel hozza. Szavazategyenlőség esetén az elnök dönt. A választmányi üléseken az országos elnök, ennek akadályoztatása esetén az ügyvezető elnök és ha ez is akadályozva van, úgy valamelyik társelnök elnököl.

(Folytatjuk.)

Sárospataki kovamalomkő

nyolc évtizede fogalomká vált a magyar molnárság körében.

Ilyet vegyen és varakozásában nem fog csalatkozni. Kapható minden méretben bármilyen őrlési és darálási célokra.

Arájanlatot küld:

SÁROSPATAKI KOVAMALOMKŐGYÁREGYLET
SÁROSPATAK (ZEMLENMÉGYE)

vagy a vezérképvelet:

HOFER műszaki olaj és villamossági kft.
Budapest, VII., Király-utca 55. sz.

Schweiz. Seidengazefabrik A. G. Zürich

Excelsior védjegyű selyemszítaszöveteknek

magyarországi gyári lerakata:

Az összes kelendő számokból állandó friss készlet

TELEFON
892-92

KOLLIN TESTVÉREK, BUDAPEST, V., SZENT ISTVÁN TÉR 5.

TELEFON
1-892-92

HIREK

— Személyi hírek. Örömmel adunk hírt arról, hogy dr. Zsindely Ferenc közoktatásügyi államtitkár a Kormányzó úr Öfőméltósága miniszterelnökségi államtitkárra nevezte ki. Bizonyára mindazok emlékeznek még dr. Zsindely Ferencre, akiknek a boletaidók alatt a pénzügyminisztériumban — hol annak idején a malomosztály vezetője volt — ügyesbajos dolguk akadt. Emlékeznek arra, hogy dr. Zsindely Ferenc mindenkit meghallgatott és ügyét jóindulattal párosult igazsággal intézte el. Ezáltal magát közkedvelté és nevét tiszteltette a molnárság körében.

Miniszteri osztályfőnökké és a sajtóosztály vezetőjévé nevezte ki a Kormányzó úr Öfőméltósága vitéz **Thuránszky Lászlót**, Tolna vármegye főispánját. Mint korábban a külügyminisztérium sajtóosztályának előadója, majd mint Tolna vármegye főispánja, annyi bizonyosságát adta rátermettségének, szervezőképességének és európai műveltségének, hogy a magyar sajtó — melynek mi is szerény munkái vagyunk — nagy nyereségének érzi az ő személyét és bizalommal tekint működése elé.

— Személyi hír. Lapunk felelős szerkesztőjét, **Tóth István** mosonszentjánosi malomigazgatót az Országos Testnevelési Tanács díszoklevéllel tüntette ki, elismerésül azon érdemeinek, melyeket a leventenevelés terén, valamint az egyesületi életben kifejtett közhasznú tevékenységével szerzett. A díszoklevél átadása f. hó 12-én, vasárnap, ünnepélyes keretek között történt meg.

A Magyarországi Kereskedelmi Utazók Egyesülete folyó hó 14-én tartotta 49-ik közgyűlést, mely alkalommal **Urményi Károly** ismert budapesti műszaki nagykereskedő igazgatósági tagjává választotta.

— Kitérítés. A finn köztársaság elnöke dr. **Görgey István** országgyűlési képviselőnek, a Főmolnárók Országos Szövetsége elnökének a Finn Fehér Rózsá rendjelet adományozta.

— **FELHÍVÁS!** Alulírott felhívom az összes érdekelt felvidéki molnárkartársakat, hogy a folyó hó 25-én, Budapestben megtartandó Országos Malomszövetség közgyűlésén lehetőleg minden felvidéki érdekelt molnár jelenjen meg és ott mi, felvidéki molnárak már 25-én reggel 9 órakor a számunkra kijelölt helyen csoportosulunk. Kartársai üdvözléttel: **Bolyky János molnár, malomtulajdonos.**

— Pályadíjnyertes főmolnár. **Hesz János**, a Gyulai Földművelők Gözmalma Rt. főmolnára 150 pengős pályadíjat nyert azon a pályázaton, melyet az Országos Társadalombiztosító Intézet azon művezetők részére tűzött ki, akik az üzemi balesetelhárítási tevékenység keretében a legeredményesebb munkát fejtik ki. A pályadíjakat odaítélő szakbizottság Hesz János főmolnár pályamunkájáról igen elismerően nyilatkozott. Mi is melegen gratulálunk kartársunknak!

— Malmi hírek. **Zimmermann Róbert** gépészmérnök, pestszentlőrinci lakos megvásárolta **Matisz János** bucsatelepi hétéjárú szivó-gázmotoros malmát.

— **Jászapáti Gözmalom Rt., Jászapáti** bejegyzett Rusvay Péter és Borbás József igazgatósági tagok ezen minőségét és cégjegyzési jogosultságát és Koczka István igazgatósági tagságának és cégjegyzési jogosultságának megszűntét.

— A vegyészeti és ruggyantaipar legkisebb munkabérei. A vegyészeti és ruggyantaiparban az ország egész területére kiterjedő feladat körrel megalkított legkisebb munkabér megállapító bizottság 7/1939. X. számú határozatával megállapította az ezen iparágakhoz tartozó munkavállalók legkisebb kötelező munkabéretét és azt jóváhagyás végett az iparügyi miniszterhez terjesztette fel. Előzőleg már 44/1939. Ip. M. szám alatt az iparügyi miniszter rendelettel szabályozta az ezen iparágakhoz tartozó munkabéretét is, illetve ezen iparágakhoz is bevezette a 48 órás munkahetét. Ezen rendelet hatálya — az 1. §. 2. bekezdése értelmében — a szappanos és a gyertyamártó, a gummijavító (gummivulkanizáló, pneumatikajavító) a mesterséges ásványvizet, gyógyszerket és mérgeket készítő, valamint a robbantószerket készítő iparra terjed ki. Kiterjed továbbá a rendelet hatálya a jelen rendeletben taxatívén ugyan fel nem sorolt, de olyan iparra is, mely túlnyomóan vegyipari készítményeket állít elő. Kivételt képeznek az élelmiszer iparhoz sorolható vállalatok, valamint az építőipari cikkeket előállító ipar, mint pl. a cement- és cementáru vállalatok. Az olajsajtó iparra egyik rendelet hatálya sem terjed ki.

Egy héttel elhalasztják a Budapesti Mezőgazdasági Kiállítást és Tenyészállatvásárt

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a következőket közli velünk: A közbejött körülmények miatt a Budapesti Országos Mezőgazdasági Kiállítás és Tenyészállat Vásár rendezőbizottsága a földművelésügyi kormány hozzájárulásával a március 22—27. napjain megtartani tervezett kiállítást és tenyészállatvásárt egy héttel halasztotta el, vagyis március 29-től április 3-áig. Kéri mindazokat, akik tenyészállatok vásárlása, vagy a kiállítás megtekintése végett felutazni óhajtottak, hogy utazásukat egy héttel halasszák el. Gondoskodás fog történni arról is, hogy a látogatók és vásárlók a különböző kedvezményeket az elhalasztott időpontban élvezhessék. A kiállítás időpontjában összehívott különféle gazdaggyűlések és előadások ugyancsak egy héttel később, ugyanazon a napon és órában tartatnak meg.

— **Malombérlet.** A Fülöp Lajos és Társai tulajdonát képező volt Róth Ferenc-féle nyíregyházi hengermalom és olajgyárat bérbevette és a napokban üzembehozta **Olter** Andor, ki korábban Hodászon a Komoróczy-féle malom és Kemecsén a dr. Hibján-féle malom főmolnára volt.

— **Ipari tanfolyamok.** A következő ipari tanfolyamokat hirdeti meg a budapesti m. kir. állami felsőipariskola igazgatósága: 1. Stabil gőzgépezési tanfolyam, kezdete 1939. április 17. Tartama 10 hét. Tanítás az esti órákban. Tandíj 28 P. Erre a tanfolyamra csak azok vehetők fel, akik a gőzkazánfűtők, továbbá a lokomobil- és cséplőgépezési tanfolyamát elvégezték s büntetlen előéletűek. A beiratkozáshoz szükséges okmányok: az említett tanfolyamok elvégzését igazoló bizonyítványok és egy évnél nem régebbi keletű erkölcsi bizonyítvány. 2. Mőrtörkezelési tanfolyam, kezdete május 8. Tartama 7 hét. Tanítás az esti órákban. Tandíj 20 P. E tanfolyamon a különböző rendszerű mőrtörök szerkezetét és kezelését tanítják. Felvehető, aki 18. életévét betöltötte, írni-olvasni tud. A beiratkozáshoz szükséges okmányok: születési anyakönyvi kivonat és ha a jelentkezőnek mestersége van, munkakönyv, vagy segédlevél. Beiratkozni e tanfolyamokra a m. kir. állami felsőipariskola igazgatóságánál (VIII., Népszínház uca 8. sz. I. 25) köznapiokon d. e. 1—12-ig és délután 5—7-ig lehet.

— **Jelölőbizottsági ülés az Országos Malomszövetségben.** A Szövetség intézőbizottsága legutóbbi ülésében az általános tisztújítás előkészítése céljából jelölőbizottságot küldött ki. A bizottság tagjai: Csiba Győző, Drexler János, Karácson Jenő dr., Láng Alajos, Lovich Ciprián, Okolicsányi Károly és Prágai István. A bizottság f. hó 21-én ül össze s a legutóbbi közgyűlésen elfogadott alapszabályoknak megfelelően végzi el a jelölést az országos elnöki, négy társelnöki, az ügyvezető elnöki, jogtanácsosi, főtítkári, pénztárosi, ellenőri tisztségekre, jelöl az intézőbizottságba 25 rendes és 5 póttagot is.

Reméljük, hogy a jelölőbizottság megfelelő körültekintéssel fogja végezni munkáját s nem fog elfeledkezni a kisebb malmok képviselőitől sem.

— **Felemelték a távol-külföldre szállítandó liszt térítését.** Az exkliring országokba irányuló lisztkivitel térítése q-ként 11 pengő volt. E térítés mellett a kivitel egyszerűen lehetlenné vált. Belátta ezt a kormányzat is s a térítést 14 pengőre emelte fel, ami mellett talán lehet a malomipar részére némi kivitelt biztosítani.

Szükségesnek tartjuk megemlíteni, hogy a búzakivitel támogatása aránylag lényegesen nagyobb áldozatba kerül.

— **Közgyűlés.** A Gschwindt-féle szesz-, élesztő-, likőr- és rumgyár Rt. folyó évi közgyűlése az 1938. évre részvényenként 40 pengő, hányadrészvényenként 8 pengő osztalék kifizetését határozta el. A szelvények f. évi március hó 13-tól kezdve kerülnek beváltásra a részvénytársaság irodájában (IX. Ipar u. 17) és a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál.

Mindennemű műszaki
textilárúk nagykereskedése

Filcek, síkszítacskók, flanel-
lok, porszűrőtömlők, hevederek

GYAPJURAZÓ SZITAK
VIASZOSVÁSZNÁK
LAMPABELEK

SZERKESZTŐI JELENÉTEK

K. F. Sz. Társas elszámolás. A közölt vámszámla helyességét csak akkor tudnánk elbírálni, ha ismernők a teljes társasági megállapodást. Ha ez akként szól, hogy minden kiadás közös, akkor a bevételeknek is közösen kell lenniük. Tehát minden bevétel, bármely forrásból ered is, megfizendő volna. Egyébként elszámolása számszerűség szempontjából nem kifogásolható.

Bauer Bódog főmolnár. Köszönjük szíves üdvözlését. Előfizetését előjegyeztük. B. leveleiből mások okulására közöljük a következő sorokat: „... becses lapjuktól örvendet kezdenek tartom, hogy már most, megjelenésének első napjaiban szükségesnek találta olyan szép és tanulságos örlési diagrammok elkészítésére pályázatot hirdetni, amelyből a fiatal molnárnemzedék sokat tanulhat és tapasztalhat. Mert a mai olyan nehéz gazdasági viszonyok között vergődő magyar malomiparnak csak ügyes, terekvő, szorgalmas és szakmáját tökéletesen értő molnárokra van szüksége, hogy megélhetését és létezését biztosíthassa. Kívánok b. lapjuknak további működéséhez sok szerencsét és Isten áldását.”

O. M. K. főmolnár. Pályázati tudnivaló. Érdeklődésére közölhetjük, hogy az egyes rendszerek szítarészének sem összevonása, sem pedig az egyes szita-rendszerek felületének növelése vagy csökkentése nincs megengedve.

A pályázat ugyanis azt akarja feltételezni, hogy csak a megadott szítarészek állnak rendelkezésre és azok is a megadott elosztásban. Ezzel szemben a „Leírás”-ban természetesen a pályázót rámutathat, sőt jó, ha rámutat, hogy hol lát hibát és miképpen látna annak javítását akár a szítafelület növelésével vagy csökkentésével is.

Lotter Antal molnár, Veszprém. (Balesetjéről írt igénylését). Leveléből azt látjuk, hogy balesetéből folyó igényének elismerése folyamatban van. Természetesen az eljárás lassú és mindazokat a hivatalos fórumokat végig kell járnia, melyeket a szabályok előírnak. Az ügyet azonban sürgetheti, még pedig az Országos Balesetbiztosító Intézet budapesti igazgatóságához intézett beadványai útján. Azt is megállapítjuk leveléből, hogy a helyszíni szemlét szabályszerűen megtartották s arra Önt is megidéztek, mint azt a szabályok előírják. Azt azonban nem találjuk rendjén, hogy útiköltségét nem térítették meg. Ön t. i. nem köteles a szemle színhelyére a saját költségén utazni, hanem igényelheti azon költségeinek megtérítését, melyek odaútasásával felmerülnek. Ha ezt nem kapta meg, forduljon panasszal ugyanazak az Országos Balesetbiztosító Intézet igazgatóságához.

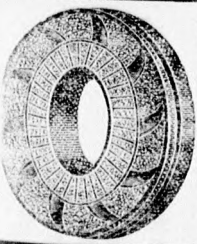
Kérészy Barnabás vezetőmolnár. Előfizetését köszönettel előjegyeztük. Kérjük megírni, mely számok hiányoznak, hogy pótlólag megküldhessük. Lapunk hasábjai készséggel rendelkezésre állanak, ha olyan közleményt küld, mely közérdekű és megüti azt a mértéket, melyet a molnártársadalom szaklapjától elvár.

Versenyfőmunkálat Losoncon. Losonc város előjárósága 2396/1939 szám alatt pályázatot hirdet a városi közegéleztetés részére szita, stb., stb. szállítására. A közszállítás költségei szabályszerűen biztosítva vannak. — Az ajánlatokat 1939. évi március 21-én déli 12 óráig kell beadni a városi iktatóba. Ajánlati űrlapok a népjóléti ügyosztályban (Kiskarsa utca 3) vehetők át díjtalanul hétköznapokon délelőtti 10–12 óra között.

KENDER- ÉS LEN- KIKÉSZÍTŐ-GÉPEK

Törőgépek — Tillogépek — Kócszógépek
a legmodernebb kivitelben. Bármily nagyságban.

ORENSTEIN ÉS KOPPEL magyar r.-t.
BUDAPEST, VI., VILMOS CSÁSZÁR ÚT 31. SZÁM.

Műőrlő- és darálóköveket

38 év óta a legjobb minőségben készít
Gabonafeldolgozó
bélése garanciával

MALOMKÖVYARA
KOSSANYI ISTVÁN
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI-U. 53.
Telefon: 291-494.

Sz. József Gy. Malomvásárlási szándékát minden tekintetben csak helyeselhetjük. Megértettük leveléből, hogy húsz esztendő óta vezet a kérdéses malmot s hogy a vételárnak több mint fele rendelkezésre áll. Az állami kölesönt — melyet megszerezni óhajtana — két módon lehet megkapni. Egyik mód a Nemzeti Önállósítási Alap, a másik pedig a kisipari kölesöntintézmény útján kínálkozik. Utóbbi kizárólag csak kézi- (kis) iparosoknak nyújt kölcsönt, kisebb összegek erejéig. A Nemzeti Önállósítási Alapnál a kölesönt nagysága nincsen meghatározva. Már most annak eldöntésénél, vajjon melyik helyre forduljon kérelmével, irányadó az, vajjon a malom, melyet megszerezni kíván, kézműipari, vagy gyáripari jellegű-e? Gyáripari jellegű azon malom, mely 24 óra alatt — a darálást is beleszámítva — 200 q megőrlésére képes. Nem kell, hogy tényleg őrlőn is ennyit, csak berendezésénél fogva képes legyen ilyen mennyiség őrlésére és darálására. Minthogy a kérdéses malom vegyesőrlésű, azt hisszük, hogy inkább a gyáripari jelleg vonatkozik rá.

A Nemzeti Önállósítási Alap méltányos kölcsön nyújtásával támogat gazdasági és szellemi szabadpályákon elhelyezni kívánó, főiskolai képesítéssel rendelkező egyéneket, továbbá amennyiben az Alap rendelkezésére álló fedezet lehetővé teszi, középfokú, vagy középfokú szakiskolai érettségi bizonyítvánnyal, vagy egyéb középfokú szakiskolai képesítéssel rendelkező egyéneket. A kifejezetten e célra tett pénzületi és egyéb adományok összegének erejéig az előbbi szakaszban meghatározott képesséssel nem bíró, de szakmájukban kellő gyakorlati jártassággal rendelkező egyéneknek is lehet az Alapból kölcsönt nyújtani. Mint olvasható, az Alapot elsősorban és főként főiskolai képzettségű egyének támogatására létesítették. De gyakorlati szakemberek is részesíthetők kölcsönben, ha van rá fedezet. Negyven éven felüli azonban csak akkor, ha hadirokkant, vitéz, vagy frontharcos. Erre vonatkozó adatot Ön nem közölt magáról. Ha az elmondottak alapján igényt formál kölcsönre, úgy megküldjük Önnek kiváratára azon tájékoztatót, mely a kölcsönkérelemre vonatkozó minden útbaigazítást tartalmazza. A kisipari kölesöntre vonatkozó részletes felvilágosítást pedig a területre illetékes ipartestületnél szíveskedjék megkérdezni. Véleményünk szerint nem valószínű, hogy Öntől az iparengedélyt megtagadja a miniszter. Egyrészt erre érdemkért szerzett húszesztendő munkásságával, másrészt pedig nem új malmot akar létesíteni, hanem csak egy meglévő és működő malom tulajdonjogát akarja megszerezni, ami a zártszám-rendelet szempontjából nagy különbség. Minthogy pedig mestervizsgálata van s így a szükséges molnár-ipari képesítéssel rendelkezik, elvileg nincsen akadálya annak, hogy a malom tulajdonjogának megszerzése esetén iparengedélyt kaphasson. Azonban előbb kérjen iparengedélyt s csak annak elnyerése esetén vegye meg a malmot. Iparengedély iránti kérelmében hozza fel, hogy ezt és ezt a malmot kívánja megvásárolni és üzemben tartani. Hozza fel a vásárlás körülményeit, hogy mennyi időt töltött a malomban, végül csatolja be az adásvételi szerződés tervezetét, vagy a vételre vonatkozó opciólevelet.

Kölesöntért forduljon esetleg a Budapesti Kisipari Hitelintézethez, Rákóczi út 30.

Vizesés: Kérdésére nehéz választ adni, mert a válaszadáshoz szükséges adatokat nem közölte, mégis ismertetőül szolgáljanak a következők:

Ezer liter víz súlya 1000 kg. Ennek 4 méteres esése 4000 méter-kilogramm másodpercenkénti munkateljesítménynek felel meg. Hetvenöt méterkilogramm másodpercenkénti munkateljesítmény pedig egyenlő egy lóerővel.

A szobanforgó 1000 liter víz négyméteres esése tehát 53,33 lóerőt képvisel másodpercenként, vagyis percenként ennek hatvanad részét 0,88 lóerőt képes kifejtetni. Vízturbina meghajtásához természetesen mintegy átlag 50%-os hatások-eselekést kell számításba venni, úgy hogy a percenkénti 1000 liter víz négyméteres esése 0,4 HP turbina hajtóerőt ad.

Raktáron tartunk valódi svájci

szítaselymeket

minden számban. Valódi kenderből szőtt malomhevedereket, serlegeteket, serlegcsavarokat, a legjobb minőségű gépszíjakat, varrószíjakat, valamint porszűrőket és síkszítaszíjakat, kész állapotban, az összes műszaki cikket és mindenféle malomfelszerelési anyagot elsőrendű minőségben a legszolidabb úpi áron.

Kérjen ajánlatot!

Műszaki és Malomfelszerelési Vállalat
Budapest, V., Csáky-u. 8. Telefon: 111-418

A Mezőgazdasági Kiállításon résztveszek

KÁLMÁN JÓZSEF

műszaki és gépkereskedő
Budapest, V., Kálmán-utca 14.
Távíratcim: Medicagogép.

Érdeklődőnek. A versenypályázathoz. Kérdéseire azok sorrendjében válaszolunk.

A nyolc töret betartása kötelező, mint ahogy az a pályatétel első sorában is világosan elő van írva.

A dara- és darcetisztítógépekre nézve a pályatétel nem tesz említést beépített szélbokról, de kérdése felesleges is, mert a porszűrőknél azért van a szélbokr feltüntetve, hogy ebből láthassa, miszerint a tisztítógépekben nincs beépített ventilátor.

A széláramgépeknek a malom aspirációját is el kell látni.

A széláramgépek mikénti felhasználásának a diagrammból ki kell tűnnie, sőt a porszűrők anyaga elvezetésének is.

A „j” tétel alatti szélbokról azért van feltüntetve a „szívórendszer”, nehogy a pályázó a szokatlan tömlőméretekkel sajtóhibára következtessen, vagy más helytelen következtetésre jusson.

Többeknek a versenypályázathoz. A versenypályázat eredeti tervrajzban, hártypapíron készítenőd.

A pályamunkához sem a pályázó nevét, sem a nevet tartalmazó jelíges borítékot nem kell és nem szabad csatolni. A rajzokon és leíráson teljesen elegendő csak a jelíge feltüntetése, még véletlenül sem kívánjuk előre megismerni a pályázó kilétét. Erre nézve egyébként kérjük a pályázati feltételek gondos átolvasását.

A szítarészeket egységbe foglalni nem szükséges, vagyis nem kell feltüntetni, hogy hány szítarész képez egy teljes szítát, csupán az a fontos, hogy az egyes szítarészek szítalófelülete az egyes hengerhosszokhoz az adott helyzet lehetőségeihez képest arányosan alkalmaztassék.

Novák István vizimolnár, Ujhely-Jóka. Liszt-árusítás. Előfizetését megkaptuk és köszönettel előjegyeztük. Levelében azt panaszolja, hogy a liszteladástól el van tiltva. Ebben alighanem téved. A visszacsatolás utáni első időkben — amíg a katonai közigazgatás működött — voltak ugyan ilyenfajta intézkedések, de 1939 január 1. óta a Magyar pénzügyi törvények érvényesek. Nincsen tehát semmi törvényes akadálya sem annak, hogy Ön — amennyiben betartja az általános érvényű törvényes előírásokat és rendeleteket — a saját őrlésű lisztjét árusíthassa, vagy cserélést, illetőleg csereőrlést folytasson. Mi azt hisszük, hogy Ön kizárólagos vámörölmalmokként jelentette be magát az illetékes pénzügyigazgatóságnál s ezért nem árusíthat lisztet. Ha azonban bejelenti, tekintet nélkül arra, hogy eddig mint kizárólagos vámörölmalom szerepelt. A kontár darálókra vonatkozó panaszában csak abban az esetben lehet valamit tenni, ha pontosan felsorolja azokat a darálókat, melyek iparukat jogosulatlanul folytatják. Mi ugyanis nem mehetünk oda nyomozásokat folytatni. Ezt csak az teheti, aki ott lakik és közvetlen érdekében áll, hogy a kontár versenyétől megszabaduljon. Szükséges továbbá még azt is tudni, hogy milyen keletű és számú azon iparengedély, melynek alapján darál az illető. Ugyisint azt is tudni kell, hogy van-e képessége a darálótulajdonosnak? A jogosulatlan darálók elleni harcában inkább az Országos Malomszövetség lehetne segítségére, melynek az ehhez szükséges szervezete ki van építve. Forduljon tehát ebben az ügyben a Szövetséghez, mely kétségtelenül minden lehető el fog követni érdekében. Motorhajtáshoz gázolajat Dunaszerdahelyen, Weisz Gábor Józsefnél kaphat. Nevezett a Shell-cég dunaszerdahelyi bizonymánya. Adómentes gázolajat csak mezőgazda kaphat, mezőgazdasági vagy mezőgazdasági ipari célokra. Az ilyen olajat azonban nem szabad malomüzemhez felhasználni, mert ezzel jövedéki kihágást követne el és súlyos bírságoknak tenné ki magát.

Liebich Károly

volt WÖRNER-gyári főmérnök
PÉCEL, Pekári-utca 10. (Budapest mellett.)

Mindenmű malomépítések, tervezés, diagrammok, szaktanácsok évi általánosságban is. Felülvizsgálatok. Évtizedes gyakorlat! Legjobb referenciák!

Szőnyeg, takaró, átvető, paplan, vászonáru

legolcsóbb bevásárlási forrása: **GRUNFELD TESTVÉREK**, Budapest, (V., Bálvány-utca 8.)

E hirdetés felmutatója 10% pénztári engedményben részesül.

magyarperzsa és torontáli szőnyegek

I. I. Bb. Üzemvezetői képzés. Gyárszerűnek minősülő malomban dolgozó, tanult molnár — lehet a malom felelős üzemvezetője mestervizsga nélkül is. Ha azonban a malom kisipari jellegű, akkor elsősorban is annak kell szakképzettségét igazolni, akinek nevére a malom iparigazolványa szól, tehát rendszerint a tulajdonosnak. Egyébként idézzük az újipar-törvény novella 10. §-át a következőkben: „Azok, akik valamely képzéshez kötött ipar-gyakorlására az 1922.XII. tc-ben megszabott képzést a jelen törvény hatálybalépése előtt megszerezték, vagy azt a hatálybalépéstől számított hat hónapon belül megszerzik, amennyiben az 1922.XII. tc-ben megállapított egyéb feltételeket is igazolják, képzéshez kötött iparukban üzletvezetőikül alkalmazhatók.” Ha tehát Ön képzéshez kötött ipart már 1936 július 1-e előtt is gyakorolta, vagy — ami még jobb — 1936 július 1-e előtt szakvizsgát tett, esetleg malomra iparendélye volt, az a mestervizsgával egyenértékűnek tekintendő. (Gyárszerű a malom ha örlőképessége a darálást is beleértve napi 24 óránkénti 200 q).

Steindl Frigyes molnár, Nagygyéncs. A német molnáriskola címe: Deutsche Müllerschule Dippoldiswalde i./S. Németország. Tanrendért szíveskedjék reánk való hivatkozással közvetlenül az intézet igazgatóságához fordulni. — Magyar nyelven is írhat.

K. F. Sz. Iparendély. Másik üzenetünk is jelen számban jelent meg, mert az előző számból nyomdatechnikai okok miatt kimaradt. — Újabb kérdésre válaszunk: 1. A szünetelő iparigazolvány érvénye elvben egy év alatt szűnik meg. Tényleg annak bevonásakor, illetve visszaadásakor. 2. Ha az illető 1937 december 1-ig működött az iparigazolvány alapján s az iparigazolvány jelenleg is birtokában van, úgy annak alapján folyó évi február 1-én joga van az ipart ott folytatni, ahová engedélye eredetileg szolgált. Azt nem értjük azonban, hogy miképpen kaphatott az illető ugyanazon malomobjektumra iparendélyt, amely malomújmint — mint Ön írja — 1934 májusától az Ön iparendélyével működött? Egy és ugyanazon malomra nem adhatnak ki két különböző személynek egyidőben iparendélyt. Tehát az úgy zavaros és valami tévedésnek kell fennforogni.

Fl. B. G. (Daráló telepengedélye.) Darálómalom létesítésére vonatkozó telepengedélyezési kérvényének elintézése azért késik ennyi ideig, mert a kérvény elintézése több hatóság elé tartozik. A malmi zártszámrendelet pedig azt mondja ki, hogy darálómalomra vonatkozó engedély felett az iparügyi miniszter a földművelésügyi miniszterrel egyetértőleg határoz. Tehát két minisztériumon is át kell menni az iratoknak. A földművelésügyi minisztérium pedig információért a saját szerveihez fordul s így kerül az ügy OMGF-hez. Ön azonban csak a telepengedélyről ír levelében. Nem látjuk nyomát annak, hogy az iparendély iránt is folyamodott volna. Mai számunkban külön cikkben közöljük az iparendély megszerzésének módját és feltételeit s kérjük, olvassa el a cikket figyelemmel. Egyébként valószínűleg tartjuk, hogy a fennforgó körülményekre való tekintettel s miután molnár-mesteri képzéssel rendelkezik, továbbá, mert hadiérdemekre is hivatkozhatik, az engedélyt meg fogja kapni. Addig azonban, míg a telepengedélyt meg nem kapja, építkezéshez, vagy szereléshez semmiesetre se fogjon hozzá. A telepengedély elnyerésekor hozzákezdhet ugyan építkezéshez és a daráló felszereléséhez, de azt csak az iparendély elnyerése után hozhatja üzembe, amiként azt a törvény előírja. Ne-hogy azonban előre nem látható esélyeknek tegye ki magát, azt ajánljuk, hogy csak akkor kezdjen építkezni, vagy szerelni, ha az iparendély is birtokában lesz. Ügyében csak annyit tehetünk egyelőre, hogy a minisztériumban utána nézzünk, mi történt telepengedélyezés iránti kérvényével?

GABONA-, TERMÉNY- ÉS LISZTPIAC

Gabonapiac.

A gabonapiacra a külpolitikai események hatása alatt minden cikkben gyengülve a kínálat, az árak megszilárdultak. A hidegebbre vált időjárás is érezteti hatását. Búzára exportcélokra és malmok részéről mutatkozott érdeklődés, az árak átlag 10 fillérrel emelkedtek, de egyes egészen kiváló sikérbúzátelemekért a jegyzésen felüli árakat is fizetnek.

A rozst továbbra is keresik főleg takarmányozási célra. Tengeriben továbbra is minimális a kínálat és a sürgős kereslet következtében az árak újból erőteljesen megszilárdultak.

Árpában nem történt változás, takarmány-árpa jóltartott árak mellett könnyen elhelyezhető.

A zabpiac változatlanul szilárd, erős érdeklődés mutatkozik vetőzab iránt és közszállításokra is, élénk a vételkedv szokványáruban.

Gabonakészárúüzlet:

(Az árak pesti paritásában.)

Tiszavidéki búza	20.30—21.00	I. rendű sörárpa	18.75—19.25
Felsőtiszai búza	20.25—20.95	II. rendű sörárpa	18.00—18.50
Fejérmegyei búza	20.30—21.00	I. r. tak. árpa	16.10—16.40
Dunántúli búza	20.30—21.00	II. r. tak. árpa	15.90—16.10
Pestvidéki rozs	13.90—14.10	I. rendű zab	20.00—20.10
Egyéb rozs	14.10—14.30	II. rendű zab	19.85—19.95
Tengeri	14.95—15.20		

Határidőüzlet:

Rozs májusra	14.35—14.38	Tengeri júliusra	16.35—16.38
Tengeri májusra	16.12—16.15		

Erőtakarmány:

Árpakorpa	15.00	Malátacsira	10.00
Gabonamoslók	15.00	Melasz	8.50
Búzakonkoly	12.50	Rozskonkoly	12.00
Cirokmag	12.75	Halliszt	42.00
Konkolydara	13.25	Borsókorpa	13.00
Lenmagpogácsa	16.25	Borsó takarmányliszt	14.00
Napratorpogácsa	15.00	Malombükköny	14.00
Kökuszpogácsa	14.50		
Recepogácsa	11.50	Az árak budapesti paritásában értendők.	
Tökmagpogácsa	17.00		

Magvak és hüvelyesek:

(Az árak pesti paritásában.)

Köles fehér	18.00—22.00	Köles egyéb	16.50—17.00
Köles vörös	17.00—18.00	Repece	25.50—26.00

Allomásló:

Mák	120.00—125.00	Luc-mag nyers	175.00—215.00
Viktória borsó	18.00—19.00	Luc. ólom.	280.00—295.00
Expr. borsó	18.00—19.50	Lóheremag nyers	80.00—100.00
Lenese nagy	36.00—43.00	Lóh. ólomz.	12.00—132.00
Lenese közép	22.00—27.00	Lóh. ólomz.	130.00—138.00
Lenese kicsi	20.00—22.00	Tavaszi bükköny	17.50—19.00
Dunai szokv. bab	24.75—25.00	Szöszbükköny	34.00—36.00
Déli szokv. bab	24.25—24.75	Csillagfűrt	11.50—12.00
Fűsömgye-o. bab	23.00—24.00		

Fontosabb határ- és hajóállomások árai:

Hajóbúza 80 kg-os ab hajóállomás	20.75—20.95
Exportbúza 80 kg-os	
Hegyeshalom	
Murakeresztúr	
Gyékényes, határ tranzit	20.90—21.00

Vagyonváltás búza ára:

A magyar királyi pénzügyminiszter a 42325/1939. sz. rendeletével a földművelésügyi miniszterrel egyetértőleg a mezőgazdasági ingatlanok vagyonváltása fejében fizetendő búza árát 1939 március hónapra szóló érvényvel métermázsánként P. 20.— (Husz) pengőben állapította meg.

Lisztpiac:

Tovább tart a stagnáció. Az árakban lényeges változás ugyan nem észlelhető, ami az úgyszólván állandósult búzáaraknak tudható be, azonban a kisebb vidéki, főleg felvidéki malmok még most is a jegyzési áraknál alacsonyabb árak mellett vannak piacon, természetesen azonnali fizetési kondícióval. A korpa tovább szilárdult. Most már úgyszólván az egész országban nincsenek jelentős készletek, sőt már az egyes felvidéki relációk is a pesti malmok ajánlataira reflektálnak. A minimálisnak mondható jugó korpabehozatal a magas árak miatt csak egyes hajóállomásokon gravitál.

Tözsdei híreink szerint az utóbbi 2—3 napon mintegy 100 vagon lisztet vásároltak. A mozgalmak külpolitikai események a vételkedvet erősen növelték. — A búzakinálat erősen megcsappant.

Árak:

Búzakorpa	13.50	13.60	8-as takarmányliszt	16.20	16.30
-----------	-------	-------	---------------------	-------	-------

A Budapesti Lisztárjegyző Bizottság hivatalos árfolyamai:

(szokásos malomkondíciókkal, március-áprilisi szállításra)

Búzadara	37.00	38.25	5	31.75	33.00
0gg	3.00	37.25	6	28.00	30.00
0g	36.00	37.25	7	19.50	21.75
0 F	36.00	37.25	RO	28.50	29.25
2gg	35.25	36.25	ROI	25.75	26.50
2g	35.25	36.25	RI	20.00	21.00
4	33.50	3.75	RII	18.00	19.50

Olajárak:

Napratorgólaj paritás Budapest	72—73
Lenolaj	127—135

Budapesti Értéktözsde 1939 március 16-i zárlatából.

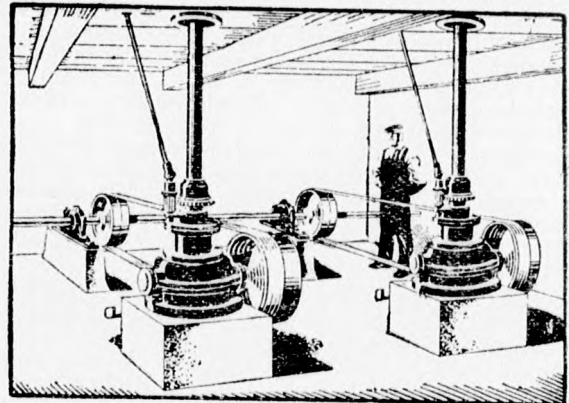
Gőzmalomok	Záró pénzárfolyam legutóbbi	pengőben mai
Békéscsabai—Borsod-Miskolci	6.00	—
Concordia	3.50	—
Első Budapesti	6.50	6.50
Hungária	18.00	18.50
Király	24.00	—

A Magyar Nemzeti Bank hivatalos árjegyzései 1939 március 16-án.

(Felelősség nélkül.)

Pénznemek	Külföldi kifizetések	Pénznemek zárlat:		Külföldi kif. zárlat:	
		penz	áru	áru	penz
Angol font	London	16.00	16.20	16.02	16.17
Belga	Brüsszel	57.35	57.95	57.51	57.95
Kanadai dollár		332.00	337.00		
Cseh korona	Prága	7.50	11.80	11.79	11.93
Dán korona	Koppenhága	71.35	72.15	71.55	72.15
Dinár	Belgrád	6.00	7.50	7.82	7.88
Dollár	New-York	340.40	344.00	341.80	344.40
Francia frank	Páris	9.00	9.20	9.05	9.15
Hollandi forint	Amsterdam	181.10	183.10	181.50	183.10
Lengyel zloty	Varsó	60.00	61.40	64.25	64.75
Leu	Bukarest	2.60	3.45	3.41	3.44
Leva	Athén	3.00	3.60	3.025	3.055
Lira	Milánó	16.90	17.90	17.66	17.86
Norvég korona	Oslo	80.30	81.20	80.525	81.225
Svájci frank	Zürich	77.45	78.35	77.625	78.375
Svéd korona	Stockholm	82.30	83.20	82.5	83.225
	Berlin	—	—	135.70	136.70
	Madrid	—	—	—	—
	Istanbul	—	—	268.00	271.00
	Szofia	—	—	4.11	4.15

A magyar-német devizakompensációban a felár 18—19½%.
A magyar-jugoszláv devizakompensációban a felár 46—47½%.
A török font felára 38—39½%.

Ez a legmodernebb malomkőmeghajtás!

Uzemeltetés — Olcsó — Takarékos

Kérjen részletes tájékoztatót.

SKF SVÉD GÓLYÓSCAPÁGY RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, IX., Ulloi-út 55.
Sürgönycím: ESKAEF Budapest. Telefon: 1-464-40.

Malomfelvonóhevederek
szállítóhevederek, géphajtóköttelek, végtelenül szövött
géphajtósíjak
pamutból és teveszőrből minden méretben és szélességben
HELLE ANTAL, cégtulajd.: SCHRENK MÁTYÁS
hevederszövő-, kender- és sudronykötőgyár
RÁKOSPALOTA, BÓCSKAY-UTCA 124

MEGRENDÉSEINÉL HIVATKOZZÉK SZAKLAPUNKRA

Leszerelés alatt áll a Transdanubia Egyesült Gőzmalom Rt. NAGYKANIZSAI MALOMTELEPE
Eladásra kerülnek: Ganz és A. G. K. hengerezékek, Gazdasági és A. G. K. siksziták, A. G. K. és Seck Reformok, „Chromos” merlegek, hámzógépek, Seck porszűrők és Exhaustorok, felvonók, csigák stb. stb. — Mérsékelt árak, Ganz 21 és 21a sz. hengerezékek áron alul adtnak el.
Érdeklődni lehet:
KENDOFF ANTAL gépészmérnök,
Budapest, XIII., Lehel-utca 72. — Telefon: 298—036.

SZEGŐ VILMOS
BŐR- és GÉPSZIJGYÁRA
Pestszenterzsébet, Határ-út 61-66. sz.
Telefon: 147-503, 147-904.
Központi iroda és raktár:
Budapest, VI., Paulay Ede-utca 40. szám.
Telefon: 121-898 és 121-895.
Géphajtósíjak
legelőbban, legjobb minőségű ökörszínbőr crouponokból készítve, nedvesen nyújtva, tiszta gödörserzésű és chrom speciális hajtósíjak, varró- és kötősíjak stb. stb.
Minőségi síjak: „Sze-Vi”, „Rekord”, „Favorit”, „Globus”.